

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 4 juli 1986 door de Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Executieve "houdende nadere regelen betreffende de milieuvergunning", verzoek dat namens de Vlaamse Executieve door haar Voorzitter bij brief van 23 december 1988 werd bevestigd, heeft, na de zaak op acht zittingen te hebben besproken, op 3 juli 1990 het volgend advies definitief aangenomen :

Strekking van het ontwerp

1. Het ontwerp beoogt uitvoering te geven aan het decreet van de Vlaamse Raad van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna als "het decreet" vernoemd). De milieuvergunning is een van de belangrijkste onderdelen van het politieel aspect van de zorg van de overheid voor de bescherming van het milieu.

2. De nadere regeling van het politieel optreden van de overheid is van nature stof voor verordeningen. Het decreet beperkt er zich dan ook in hoofdzaak toe bevoegdheden tot het regelen, tot het beschikken en tot het handhaven van de regelen en beschikkingen, aan de Executieve en andere administratieve overheden toe te wijzen, terwijl ook de vormen volgens welke de toegewezen bevoegdheden moeten worden uitgeoefend, worden aangegeven.

3. Omdat het regelen van de milieuvergunning in wezen stof voor verordeningen is, bepaalt artikel 46 van het decreet dat het pas in werking treedt op de datum die door de Vlaamse Executieve wordt bepaald. Het is evenwel evident dat door het bekrachtigen van het decreet de Vlaamse Executieve precies daardoor, en sinds de datum van de bekrachtiging, de verplichting en dus de bevoegdheid heeft om alle maatregelen te nemen die vereist zijn om het decreet nuttig in werking te doen treden en om de door het decreet nagestreefde doeleinden effectief te verwezenlijken.

4. De vergunning is een van de meest belangrijke middelen die de overheid heeft om activiteiten die voor het openbaar belang een gevaar betekenen of kunnen betekenen, onder toezicht te brengen en te houden. Het kan gaan om activiteiten die in beginsel toegelaten zijn, maar dan toch

.../...

enkel onder bepaalde voorwaarden, waarvan de vervulling, concreet, geval per geval, preventief moet worden geverifieerd. Andere activiteiten worden beschouwd als zijnde uit hun aard te schadelijk en worden daarom principieel verboden, met de mogelijkheid evenwel dat ze onder bijzondere voorwaarden kunnen worden toegelaten.

Tussen die twee uitersten van toelaatbaarheid en ontoelaatbaarheid zijn er vele schakeringen, waaraan even zoveel verschillende soorten vergunningen beantwoorden.

5. Activiteiten kunnen verschillende soorten van gevaren doen ontstaan en kunnen ook verschillende categorieën van mensen bedreigen. Niet alle gevaren, die uit activiteiten ontstaan, vallen binnen de reikwijdte van de voorzieningen van het decreet. Meer bepaald beoogt het decreet niet de gevaren die ontstaan voor de werknemers die arbeiden in de inrichtingen die "milieu-vergunningsplichtig" zullen worden. De door het decreet ingestelde milieuvergunning vervangt alzo ten dele voor de inrichtingen welke op de bij het uitvoeringsbesluit bepaalde indelingslijst voorkomen, de bestaande A.R.A.B.-exploitatievergunning (1). De lozingsvergunning die is opgelegd bij de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, en die het onderwerp is van het koninklijk besluit van 3 augustus 1976 houdende algemeen reglement voor het lozen van afvalwater in de gewone oppervlaktewateren, in de openbare

.../...

(1) Zie artikel 56 van het ontwerp en de bespreking ervan in dit advies.

riolen en in de kunstmatige afvoerwegen voor regenwater, wordt krachtens artikel 41, §§ 1 en 3, van het decreet zonder beperking vervangen door de milieuvergunning ingesteld door het decreet (1).

6. Voor het gedeelte van de zorg voor het milieu waarvoor het decreet geldt, valt, in vergelijking met het A.R.A.B., in het decreet een streven naar vernieuwing vast te stellen, blijkend uit :

- de herindeling van de hinderlijke inrichtingen in drie klassen (met een meldingsplicht voor de inrichtingen van de derde klasse);
- het opleggen aan bepaalde categorieën inrichtingen van een milieueffectrapport (MER) of een veiligheidsrapport (VR);
- de meer uitgebreide inspraakprocedure;
- de oprichting van een provinciale en een gewestelijke milieuvergunningscommissie die respectievelijk advies verlenen aan de bestendige deputatie en aan de Vlaamse Executieve;
- het invoeren van bindende termijnen voor de adviezen en de beslissingen, en het regelen van de gevolgen van een eventueel uitblijven van adviezen of beslissingen;
- het benadrukken, bij de organisatie van het toezicht, van de samenwerking tussen de burgemeester en de ambtenaren.

.../...

(1) De wettigheid van artikel 20, tweede lid, van het decreet kan niet meer worden betwist (zoals in het advies van de Raad van State bij het voorontwerp van het decreet, stuk 219 (1984-1985 - nr. 1, p. 20 e.v.) sinds het van kracht worden van artikel 4, § 7, van de bijzondere wet van 8 augustus 1988 waarbij het oorspronkelijk artikel 6, § 1, V, 2°, werd gewijzigd.

De aanhef

De verwijzing naar het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 houdende bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve is overbodig.

Dat besluit doet immers niets meer dan de bevoegdheden van de diverse Gemeenschapsministers vaststellen. Het kan geenszins dienen als rechtsgrond van het ontwerp en de verwijzing ernaar is bovendien van geen nut voor een goed begrip van het ontwerp.

Artikel 1

1. Dit artikel bedoelt de redactie van de volgende artikelen van de verordening te verlichten door, voor een reeks rechtsfiguren de vereenvoudigde benamingen te doen kennen welke in die artikelen zullen worden gebruikt.

2. Het gebruik van die soort verkorte benamingen onderstelt echter dat eerst verstaanbaar wordt gemaakt wat wordt bedoeld.

De stellers van het ontwerp gaan er evenwel blijkbaar van uit - niet alleen in artikel 2, maar ook in andere artikelen - dat wie de uit te vaardigen verordening zal lezen, ook een grondige kennis heeft van het decreet. Dat is zeker wenselijk. Een verordening - zeker van het belang en de omvang als die van het ontwerp - moet echter als een autonoom stuk kunnen gelezen worden. De legistieke regel dat

.../...

vermeden moet worden gedeelten van een wet - zoals een decreet - in een verordening over te schrijven, kan niet zover gaan dat om een verordening te verstaan, het vereist is steeds tegelijk twee teksten te lezen - en erover te beschikken.

Het ontwerp zou moeten herlezen worden ten einde die zinnen aan te vullen of te herschrijven welke zonder goede voorkennis van het decreet niet verstaanbaar zijn.

3. Dat geldt, meer bepaald, voor de in artikel 1 gebruikte verkorte benaming "indelingslijst".

Voor de betekenis van die verkorte benaming wordt verwezen naar het decreet van 28 juni 1985. Een zodanige verwijzing schiet echter te kort : zij maakt het immers niet direct verstaanbaar om wat voor soort lijst het gaat, wat artikel 3 van het decreet precies over die lijst bepaalt.

Beter ware het daarom te schrijven :

"de indelingslijst : de aan dit besluit als bijlage A 1 (1) toegevoegde alfabetische lijst van als hinderlijk beschouwde inrichtingen tot vaststelling, overeenkomstig het bedoelde in artikel 3 van het decreet, bij welke van de drie klassen van inrichtingen zij worden ingedeeld, naargelang van de graad waarin zij geacht worden belastend te zijn voor het milieu".

.../...

(1) En niet : "artikel 52". Zie punt 4. hierna.

Op die wijze weet men reeds van in het begin voor wat het woord "indelingslijst" staat, en tevens is het een inleiding tot de essentiële begrippen - hinderlijke inrichting, klasse, milieubelastend - waarvan de betekenis reeds van artikel 2 af moet gekend zijn, maar nog niet is medege-deeld, en toch geacht wordt verstaan te worden.

4. De hiervoren aanbevolen omschrijving van wat onder "indelingslijst" moet worden verstaan, verwijst niet naar artikel 52 van het ontwerp-besluit, maar naar "bijlage A 1". Het is inderdaad de meest gevolgde wijze om de min of meer lange opsomming van soorten bedrijven - of wat anders ook - die onder de toepassing van enig rechtsregime vallen, op te nemen in bijlagen toegevoegd aan de vastgestelde veror-dening.

De artikelen 52, 53 en 54 zouden derhalve beter uit de eigenlijke tekst van de verordening worden gelicht om te worden opgenomen als bijlage - A 1, A 2 en A 3. Het echt normgevend gedeelte van de verordening zou dan niet onverwacht en hinderlijk onderbroken worden. De reeksen formulieren die als bijlagen 1 tot 5 aan het besluit zijn toegevoegd, kunnen dan voorafgegaan worden door de hoofdlet-ter B, tenzij ze gewoon vernummerd worden, in welk geval de letter A kan vervallen.

Hoofdstuk I - De melding

Het decreet bepaalt in artikel 4, § 2 :

.../...

"Niemand mag, zonder daarvan vooraf melding te hebben gedaan, een inrichting die behoort tot de derde klasse, exploiteren of veranderen.

De Vlaamse Executieve bepaalt de wijze waarop de melding dient te geschieden".

Blijkens de memorie van toelichting (Vlaamse Raad, zitting 1984-1985, stuk 291/1, p. 6) bij het ontwerp van decreet, heeft de meldingsplicht tot doel bedoelde inrichtingen, waarvan de overheid de oprichting of exploitatie in principe niet kan of wil verbieden, aan het toezicht van het bestuur te onderwerpen met betrekking tot de naleving van de algemene of sectoriële exploitatievoorwaarden die aan deze inrichtingen kunnen opgelegd worden (zie artikel 20 van het decreet).

Verder wijst het decreet in artikel 9, § 7, het college van burgemeester en schepenen aan om akte van die melding te nemen.

Deze meldingsplicht is vergelijkbaar met het regime uitgewerkt in artikel 17bis van het A.R.A.B., dat voor bepaalde inrichtingen een "aangifte" bij de provinciegouverneur voorschrijft. Deze laatste geeft aan de exploitant "akte" van de aangifte welke dan als vergunning geldt. De regeling van het decreet voorziet echter ter zake niet in een gelijkstelling met een vergunning.

Artikel 2

1. Dit artikel geeft uitvoering aan bovenvermeld artikel 4, § 2, van het decreet. Het bepaalt hoe de melding

.../...

dient te gebeuren, namelijk bij aangetekend schrijven of tegen ontvangstbewijs, en welke gegevens de melding moet bevatten.

2. Blijkens het 1° moet wie het aangetekend schrijven aan de overheid richt, zijn "hoedanigheid" doen kennen.

Is de exploitant een natuurlijk persoon, dan wordt hij geacht zelf te schrijven. Wat hij dan over zijn hoedanigheid moet mededelen is, volgens de gemachtigde ambtenaar, of hij als eigenaar, huurder, vruchtgebruiker of nog anderszins de beschikking heeft over het terrein waarop zijn bedrijf gevestigd is (1). Het bedrijf van een exploitant zoals hier bedoeld wordt, is kennelijk een klein bedrijf.

Met de hoedanigheid van de persoon die namens een onderneming met rechtspersoonlijkheid de schriftelijke melding inzendt, wordt, steeds volgens de gemachtigde ambtenaar, bedoeld, de rechtsverhouding waarin hij tot de rechtspersoon staat.

Tenzij als vaststaand moet worden aanvaard dat een rechtspersoon steeds eigenaar is van het terrein waarop zijn bedrijf is gevestigd, is het niet te begrijpen waarom de juridische grondslag welke de rechtspersoon de beschikking over het terrein geeft, niet moet worden medege-deeld (1).

.../...

(1) Vergelijk met bijlage 1 1, litt. A.2.

3. Iets gelijkaardigs doet zich voor in verband met de vermelding van het B.T.W.-nummer en het R.S.Z.-nummer : de rechtspersoon moet beide nummers mededelen, de natuurlijke persoon die exploitant is, enkel het B.T.W.-nummer, terwijl zo een exploitant, als hij een vergunningsaanvraag indient, verplicht is, krachtens artikel 5 van het ontwerp, wél zijn R.S.Z.-nummer te vermelden.

Uit de verklaringen van de gemachtigden blijkt dat deze vermeldingen, in beide gevallen, nodig zijn in het kader van de informatisering van dossiers, meer bepaald om alle exploitanten een soort milieu-identificatienummer te geven, vertrekkend van het B.T.W.- en het R.S.Z.-nummer.

In de mate dat een en ander tot doel heeft de controles te vergemakkelijken, lijkt zulks wel ingepast te kunnen worden in de ratio legis van de meldingsplicht.

Artikel 3

Dit artikel regelt de meldingsplicht met betrekking tot de exploitatie van inrichtingen die na hun inbedrijfstelling meldingsplichtig worden door aanvulling van de indelingslijst. De betrokken exploitant dient binnen de zes maanden na de aanvulling van die lijst melding te doen overeenkomstig het bij artikel 2 bepaalde.

Het uitstel van zes maanden dat aan de meldingsplichtige gegeven wordt, is kennelijk geïnspireerd door artikel 16, § 1, van het decreet, dat de exploitant oplegt, wanneer hij vergunningsplichtig wordt door aanvulling of wijziging van de indelingslijst, binnen de zes maanden een vergunning aan te vragen.

.../...

Vergelijk met artikel 55, § 2, van het ontwerp.

Artikel 25, zesde lid, van het A.R.A.B., bevat eveneens een regeling analoog aan die van het ontworpen artikel 3.

Artikel 4

1. Uit dit artikel en uit de formulering van artikel 4 van het decreet vloeit voort dat zolang aan de exploitant niet werd meegedeeld dat de melding ontvankelijk en volledig werd bevonden, hij niet met de exploitatie mag beginnen.

Het is nodig zulks uitdrukkelijk te bepalen (1).

2. Ook vloeit uit de ontworpen tekst voort dat de maximum-termijn van veertien dagen die voor de kennisgeving is bepaald, een termijn van orde is, zodat het stilzitten van de bevoegde overheid niet tot gevolg heeft dat de exploitatie mag gestart worden : de gestelde termijn houdt een verplichting in voor de overheid, maar de tekortkoming aan die verplichting heeft niet tot gevolg dat rechtens is komen vast te staan dat de exploitatie wettig is. Die tekortkoming kan evenwel de verplichting tot het betalen van schadevergoeding door de overheid medebrengen.

.../...

(1) In het geval van toepassing van artikel 3 van het ontwerp mag de exploitant uiteraard zijn exploitatie verderzetten.

Hoofdstuk II - De vergunningsaanvraag

Artikel 14, § 1, van het decreet bepaalt :

"De Vlaamse Executieve stelt de verdere regels vast in verband met het aanvragen ... van de vergunning.

Zij bepaalt eveneens het bedrag dat aan de aanvrager zal worden aangerekend als tussenkomst in de dossierkosten".

In uitvoering van voormelde bepaling, wordt in hoofdstuk II bepaald welke gegevens de vergunningsaanvraag dient te vermelden (artikel 5) en welk bedrag als dossierkosten aangerekend wordt (artikel 6). Artikel 7 regelt hoe de aanvraag aan de overheid dient gericht.

Artikel 5, § 1

1. De inleidende zin van artikel 5, § 1, wordt beter gesteld als volgt :

"De vergunningsaanvraag in te dienen om een inrichting van klasse 1 of 2 te mogen exploiteren, dient volgende gegevens te vermelden : ...".

2. "Hermachtigen" in het 3° staat niet in het woordenboek en komt niet over als een onweerstaanbaar gelukkige vondst. Schrijven "Het hernieuwen van de vergunning voor een bestaande inrichting" is verbeeldingsarm maar correct.

3. Indien in het 7° met "proces-stoffen" - dat niet in het woordenboek staat - "katalysatoren" bedoeld wordt, wordt beter het door Van Dale geijkte woord gebruikt.

.../...

4. Het 9° legt op "het maximum voorziene aantal tewerk te stellen werknemers" te vermelden.

De bepaling is wettig - ook al betreft ze werknemers - omdat de bedoeling ervan enkel is - zoals blijkt uit de rubriek B. 2.3., van het formulier in bijlage 1 -, de weerslag van het aantal werknemers op de afvoer van het "huisafvalwater" te kunnen schatten en om alzo ook de mate te kunnen bepalen waarin voorzieningen vereist zijn om de omwonenden en het milieu in het algemeen tegen overlast te beschermen. Het 9° komt alzo niet op het domein van het A.R.A.B.

5. Blijkens rubriek A. 1.3., van het model in bijlage 1, bedoelt men in het 11° met "de verleende en/of aangevraagde vergunningen" die welke "bij deze of andere wetgevingen" werden afgeleverd of aangevraagd.

Artikel 5, § 3

Men schrijve : "De vergunningsaanvraag voor een inrichting ...".

Artikel 5 algemeen

Er wordt met betrekking tot artikel 5 ook verwezen naar hetgeen verder wordt opgemerkt bij de bespreking van artikel 57, § 1, en van bijlage 1.

.../...

Artikel 6

1. Artikel 6 van het ontwerp bepaalt de verschillende bedragen die als "tussenkost" in "dossierkosten" moeten worden betaald door wie, als geadministreerde, in een of andere hoedanigheid optreedt in een of andere procedure welke betrekking heeft op het verlenen van enige milieuvergunning.

2. Als rechtsgrond voor de bevoegdheid van de Executieve om bij verordening al die bedragen vast te stellen, komt blijkbaar uitsluitend artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet in aanmerking.

Die bepaling werd in het decreet opgenomen naar aanleiding van een opmerking die de afdeling wetgeving van de Raad van State bij het hem voorgelegde voorontwerp van decreet had gemaakt, opmerking waarvan de strekking was dat het niet volstond om alleen in de memorie van toelichting bij artikel 12 van het ontwerp-decreet (thans artikel 14, § 1, van het decreet) te vermelden dat de Executieve, aan wie bevoegdheid werd gegeven tot het regelen van de procedure voor het bekomen van een milieuvergunning, in die machtiging ook de bevoegdheid vond om te bepalen wat de bijdrage van de aanvragers in de dossierkosten zou zijn. De Raad stelde dat, om de Executieve bevoegd te maken om de betaling op te leggen van een bijdrage in dossierkosten, die bevoegdheidstoewijzing in het decreet zelf moest worden geformuleerd.

Aan de summiere, principiële opmerking van de Raad wordt voldaan met de summiere bepaling die het tweede lid van artikel 14, § 1, geworden is :

.../...

"Zij (de Executieve) bepaalt eveneens het bedrag dat aan de aanvrager zal worden aangerekend als tussenkomst in de dossierkosten".

De bedragen die in artikel 6 van het ontwerp verschijnen, zijn niet overweldigend. Niettemin moet, zoals voor iedere betalingsverplichting geldt, duidelijk worden bepaald wie precies, voor wat precies, krachtens het decreet tot een "tussenkomst in de dossierkosten" gehouden is.

3. Het in de eerste plaats aan te vatten probleem bestaat erin te bepalen wat de juridische aard is van wat in artikel 14, § 1, tweede lid, een "tussenkomst in de dossierkosten" wordt genoemd.

3.1. De uitdrukking is ontleend aan de dienstensector.

Een particulier die vragende partij is om bijvoorbeeld financiële middelen te bekomen, kan verplicht zijn de prijs te bepalen van het aanleggen van een dossier dat aan de aangezochte andere partij inzicht kan geven over de financiële draagkracht, betrouwbaarheid enz. van de vragende partij.

Ministeriële ambtenaren, advocaten, mandatarissen kunnen in de prijs van de door hen verstrekte diensten onder meer de kosten van het aanleggen en bijhouden van een dossier in rekening brengen. Het is telkens de prijs die de particulier moet betalen voor een door hem, in eigen voordeel gevraagde dienst.

.../...

3.2. De situatie van wie om een milieuvergunning vraagt is helemaal anders en de uitdrukking "tussenkost in de dossierkosten" is daarom misleidend : de aanvrager van een milieuvergunning is door de overheid gedwongen om die aanvraag in te dienen en, ondanks de schijn, doet hij die aanvraag niet in zijn belang. Hij vraagt eigenlijk niet om een gunst : fundamenteel wordt hem, ondanks de schijn, niets gegeven wat hij nog niet had.

Hij heeft immers het recht om vrij een onderneming op te zetten. Zijn vrijheid van ondernemen is een aspect van de persoonlijke vrijheid, van het recht om naar eigen zin bezig te zijn, van het recht om daarbij naar eigen zin gebruik te maken van zijn eigendom, van het recht om zich naar eigen zin met anderen te verenigen om samen een activiteit te ontwikkelen en daartoe contracten te sluiten en om, ten slotte, het produkt van die activiteit op de vrije markt te brengen. Daarvoor heeft de ondernemer in beginsel geen vergunning van de overheid nodig. Het recht om een onderneming op te zetten heeft men zó.

Weliswaar kan de overheid op het gebruik van die vrijheid van ondernemen toezien ter vrijwaring van eventueel bedreigde onderdelen van het algemeen belang, maar ook om te voorkomen dat het gebruik dat van die vrijheid wordt gemaakt, zou uitlopen op een aantasting van de uitoefening van de gelijkwaardige rechten van anderen. De politieke opdracht van de overheid kan in bepaalde gevallen de vorm aannemen van verboden, maar ook van de zachtere vormen van preventief toezicht, zoals het afhankelijk stellen van de uitoefening van bepaalde soorten van ondernemen aan een of andere vorm van toelating van de overheid. Die toelating geven is geen

.../...

gunst, niet iets geven van wat degene die de toelating ontvangt, nog niet had, maar slechts het nader bepalen van wat iemands recht om te ondernemen, in concreto, in een bepaald geval enkel kan inhouden. Men "geeft" niet, men bepaalt enkel wat iemand eigenlijk al heeft. Enkel maar heeft. Dat bepalen van wat iemand mag ondernemen gebeurt also niet in het belang van de ondernemer, maar in het belang van het algemeen welzijn en in het particulier belang van wie door een onderneming in de uitoefening van zijn evenwaardige rechten gestoord zou kunnen worden.

De activiteit die de overheid ontwikkelt als ze zich over het geven of weigeren van een toelating beraadt en dan een beslissing neemt - de toelating geven maar mogelijk ook weigeren - verschijnt dus kennelijk niet als het verlenen van een dienst welke de overheid verstrekt in het voordeel van wie van zijn vrijheid van ondernemen gebruik wil maken, maar als het vervullen van een eigen verplichting van politieke aard.

De kosten welke de overheid moet maken om over een milieuvergunning te beslissen zijn also eigen kosten, gedaan ter verzorging van specifieke overheidsbelangen, belangen van een andere soort dan die van de tot vragen verplichte ondernemer.

Als de overheid dan aan de aanvrager van de vergunning oplegt om een deel van die overheidskosten te betalen, dan is dat niet de getemperde prijs voor een door de overheid ten voordele van de aanvrager verstrekte dienst, maar een bijdrage in kosten waarvoor die overheid in principe zelf moet instaan, aangezien het gaat om de vervulling van een op de overheid als zodanig rustende eigen opdracht.

.../...

Een dossier over de zaak aanleggen moet de overheid doen voor eigen gebruik, dossier dat overigens in ruime mate bestaat uit het dossier dat de aanvrager zelf vooraf moet aanleggen.

Wordt een bijdrage in de eigen kosten van de overheid door de overheid bindend aan een particulier opgelegd en wordt het bedrag ervan door de overheid volgens door haar goedgevonden criteria eenzijdig bepaald, dan heeft men te doen - ook al gaat het om een nogal onschuldig benaamde "tussenkost in de dossierkosten" - met een echte belasting.

En niet eens een retributie.

Het is kennelijk een indirecte belasting, die hierdoor is gekenmerkt dat ze geheven wordt, niet op een in hoofde van belastingplichtige duurzame toestand, maar dat ze als grondslag heeft afzonderlijke handelingen die de belastingplichtige zelf verricht of op zijn aanvraag doet verrichten.

3.3. Een belasting "tussenkost in de dossierkosten" heten, werkt onbetwistbaar misleidend (1).

Een andere benaming gebruiken is daarom aangewezen.

.../...

(1) Misleid is blijkbaar ook geweest wie, als een summier antwoord op een summiere opmerking van de Raad van State, de tekst van artikel 14, § 1, tweede lid, uit een haastige pen heeft laten vloeien.

Eerder dan "dossierbelasting", "dossierheffing" of "dossierrecht" schijnt "dossiertsaks" het best te suggereren dat het om een belasting gaat, maar een van de lichtere soort. Om misleiding geen voedsel te geven, zal hierna alleen nog de term "dossiertsaks" gebruikt worden (1).

3.4. Kennelijk is de ratio legis, is de achterliggende grondgedachte van de dossiertsaks de opvatting dat wie een te verwachten winstgevende onderneming wil beginnen een deel van de kosten moet dragen van het onderzoek waartoe de overheid verplicht is (wordt), in de mate waarin die onderneming hinder kan veroorzaken of schade aan het milieu kan toebrengen, ook al maakt dat onderzoek deel uit van de politieopdracht van de overheid (2).

4.1. Beslissen dat een belasting zal worden geheven - ook al is het maar een "taks" - vergt constitutioneel de instemming van de volksvertegenwoordiging, m.a.w. vergt, zoals artikel 110 van de Grondwet bepaalt, een wet of een decreet.

.../...

- (1) Ondanks het feit dat - zoals verder zal worden betoogd - ook het gebruik van het woord "dossier" in de benaming om nog een andere reden misleidend is.
- (2) Krachtens artikel 7, § 5, van het decreet worden de kosten voor het "opstellen" van een milieueffectrapport en van een veiligheidsrapport helemaal ten laste gelegd van de aanvrager van een milieuvergunning.

De gelding van een decreet dat een belasting invoert moet jaarlijks worden vernieuwd (artikel 111 van de Grondwet). De te verwachten opbrengst moet jaarlijks op de begroting worden gebracht (artikel 13, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals de betekenis ervan beperkt werd door artikel 69, § 1, 2°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten).

Vorenbedoelde fundamentele voorschriften dienen vanzelfsprekend te worden in acht genomen in verband met de dossiertaks.

4.2.1. Artikel 6, tweede lid, van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp van verordening, bepaalt dat de "tussenkost in de dossierkosten" moet worden betaald aan de "bevoegde overheid". Kennelijk wordt bedoeld aan de overheid die een aanvraag om een milieuvergunning moet onderzoeken, daarover een dossier moet aanleggen en beslissen.

De overheid die in eerste aanleg over een vergunningsaanvraag een beslissing neemt betreffende inrichtingen van tweede klasse, is het college van burgemeester en schepenen. De bestendige deputatie beslist, eensdeels, over de beroepen tegen de beslissingen van schepencolleges en, anderdeels, over aanvragen in eerste aanleg betreffende inrichtingen van eerste klasse.

Aangezien krachtens artikel 6, tweede lid, van het ontwerp de dossiertaks vooraf moet worden betaald, ligt het voor de hand dat de taks zal moeten geheven worden, enerzijds, door het gemeentebestuur overeenkomstig artikel 136 van de nieuwe gemeentewet en, anderzijds, door het provinciebestuur overeenkomstig de artikelen 113 of 114 van de provinciewet.

Men kan aannemen dat de opbrengst van de "tussenkomen" ten goede komt aan het betrokken gemeentebestuur of aan de betrokken provincie. Wat logisch is, aangezien de dossierkosten gemaakt worden door het bestuur waar de aanvragen of beroepen worden ingediend en waar daarover moet worden beslist.

4.2.2. Die logische regeling is niet verenigbaar met wat als de echte hoedanigheid van de "tussenkomen" moet worden beschouwd, met name een taks geheven door het Gewest.

De fiscale autonomie van de gemeenten en provincies (artikel 110, §§ 3 en 4, van de Grondwet) verzet er zich tegen dat het Gewest - zomin bij decreet als bij verordening - eigener gezag een gemeentelijke of provinciale taks zou vestigen ten voordele van gemeenten of provincies, of dat het Gewest de gemeentebesturen of de provinciebesturen zou kunnen verplichten om iets zoals een dossiertaks aan een aanvrager van een milieuvergunning op te leggen. Dat kan het Gewest niet, zelfs niet in het geval dat de gemeenteoverheid en de provincieoverheid verplicht worden mede in te staan voor de uitvoering van een gewestelijke reglementering van politieke aard.

Artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet kan dus niet worden begrepen als een toewijzing van bevoegdheid aan de Executieve om, hoe dan ook, een dossiertaks te vestigen ten voordele van gemeenten of provincies.

4.2.3. Anderzijds vindt men in geen van de bijzondere wetten een artikel waarbij aan de Gewesten bevoegdheid is toegewezen om bij decreet of bij verordening gemeentebesturen of provinciebesturen te belasten met de inning van een gewestelijke taks.

De regeling opgenomen in het tweede lid van artikel 6 van het ontwerp van verordening dat aan de Raad van State wordt voorgelegd, kan derhalve geen toepassing vinden in de mate dat bij die toepassing de gemeente- en provinciebesturen betrokken worden.

4.2.4. Uit wat voorafgaat kan het besluit worden getrokken dat een taks die enkel door het Gewest kan worden geheven, dus ook enkel door de diensten van het Gewest kan worden geïnd, zodat de opbrengst van de taks dan ook enkel ten goede van het Gewest kan komen.

Niets belet echter de decreetgever jaarlijks een aandeel van de opbrengst van de dossiertaks te verdelen over de gemeenten en provincies, evenredig met het aantal aanvragen en beroepen dat elk van hen heeft behandeld.

4.2.5. In ieder geval moet de inning van de taks met nauwkeurigheid worden geregeld. De "aanvragers" moet men duidelijk doen weten waar en wanneer moet worden betaald en hoe dat moet of kan gebeuren.

Dit is een bijzonder belangrijk punt in verband met het instellen van de beroepen die aan een termijn gebonden zijn, aangezien de sanctie van het niet betaald zijn van de taks, de onontvankelijkheid van het beroep tot gevolg heeft.

Ook de ambtenaren die belast zullen worden met het ontvangen van de taks en die rekenplichtig worden, hebben belang bij een vaste juridische basis voor de uitoefening van hun taak.

.../...

4.2.6. De vraag kan also worden gesteld of het niet aangewezen is om een afzonderlijk taksreglement uit te vaardigen, eerder dan de onvermijdelijk gedetailleerde fiscale regelingen op te nemen in het voorgelegde ontwerp van besluit dat in hoofdzaak betrekking heeft op wat echt belangrijk is, met name het bepalen van de gevallen waarin een milieuvergunning vereist is en het uitstippelen van de procedures volgens welke over het verlenen van de verschillende soorten milieuvergunningen wordt beslist.

5.1. De vestiging van een indirecte belasting vergt uiteraard niet alleen dat precies wordt voorgeschreven wie moet betalen, maar vereist ook dat een nauwkeurige bepaling wordt gegeven van de handeling die aanleiding is voor het heffen van de belasting. Indien de belasting meerdere handelingen van dezelfde aard treft terwijl die handelingen moeilijk door één enkele bepaling kunnen worden gekenmerkt, is het de opsomming van die handelingen die vereist is. Die bepaling of die opsomming welke het decreet zou moeten bevatten, is niet in artikel 14, § 1, tweede lid, te vinden.

5.2. Kan de Executieve de leemte van het decreet verhelpen en de belaste handelingen bij verordening vaststellen ?

5.2.1. Formeel heeft het decreet de Executieve alleen bevoegd gemaakt om een tarief van wat te betalen valt, op te stellen.

Nu onderstelt het opmaken van een dergelijk tarief dat de verschillende gevallen onderkend worden waarvoor een verschillend bedrag van de taks te rechtvaardigen is.

.../...

Een niet legalistisch ingesteld rechter kan dan aannemen dat de bevoegdheid het tarief vast te stellen, enkel nuttig kan worden uitgeoefend indien een onderscheid tussen de verschillende te taxeren handelingen gemaakt wordt, zodat moet worden aangenomen dat de leemte die artikel 14, § 1, tweede lid, vertoont enkel schijnbaar is in zover het toewijzen van de bevoegdheid het tarief van de taks te bepalen impliciet maar noodzakelijk voor de Executieve de bevoegdheid inhoudt om uit wat in het decreet te lezen staat, af te leiden welke criteria van onderscheid kunnen worden gehanteerd om de verschillende handelingen aan te wijzen waarop een verschillend bedrag als taks kan worden gevestigd.

5.3. Een echte discretionaire bevoegdheid ten voordele van de Executieve kan echter uit de woorden van artikel 14, § 1, tweede lid, niet worden afgeleid.

5.3.1. Uit de uitdrukking "tussenkost in de dossierkosten" gebruikt in artikel 14, § 1, tweede lid, zou men kunnen afleiden dat het opmaken van een dossier de handeling is die telkens de verplichting een dossiertaks te betalen doet ontstaan. Dat is niet het geval. De beperking om een dossiertaks te mogen heffen volgt uit de benaming die gegeven is aan wie de dossiertaks moet betalen : volgens artikel 14, § 1, tweede lid, is dat de "aanvrager". Dat tweede lid is kennelijk in imperatieve termen gesteld : de heffing moet gedragen worden door de "aanvrager", niemand anders.

.../...

In het woord aanvrager is de idee vervat dat enkel moet betalen de natuurlijke of rechtspersoon die door een inrichting, in het voordeel van wat hij nastreeft te willen tot stand brengen, de procedure om een milieuvergunning te bekomen op gang brengt en dus de overheid tot het doen opmaken van een dossier verplicht. De handeling die moet beschouwd worden als die welke de heffing van de dossiertaks rechtvaardigt en tot de betaling ervan verplicht, is dus in wezen de aanvraag van wie een milieuvergunning wil bekomen.

De aanvraag van de ondernemer is de handeling, is wat van hem uitgaat en hem kan worden toegerekend. Niet het aanleggen van een dossier door de overheid.

Het openen en bijhouden van een dossier is enkel het gevolg van het indienen van de aanvraag : een zuiver administratieve taak, een begeleidend verschijnsel van wat echt juridisch belangrijk is, en dat op zichzelf geen rechtsgevolgen, geen verplichtingen tot stand brengt.

De bepaling opgenomen in artikel 6, tweede lid, van het ontwerp van besluit bepaalt dan ook vrij logisch dat de taks reeds betaald moet zijn nog vóór een aanvraag kan worden ingediend en dus ook nog vóór een dossier kan worden opgemaakt.

5.3.2. Het aanmerken van de aanvraag om een milieuvergunning te bekomen als zijnde de handeling waarop de taks gevestigd is, kan worden vergeleken met het "rolrecht" dat geheven wordt op het verzoek ingediend op de griffie van een rechtbank om een zaak op de algemene rol in te schrijven

.../...

(K.B. nr. 64 van 30 november 1939 houdende wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, artikelen 268, 1°, en 291, en preciezer nog artikel 269¹). Ook kan worden verwezen naar het recht dat geheven wordt in artikel 7 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State, recht dat in het verslag aan de Regent genoemd wordt "een recht tot bijdrage in de kosten van de rechtspleging" en dat gehanteerd wordt als een soort rem-geld.

Ook al blijkt nu dat ook de term "dossiertsaks" niet adequaat is en niet aangeeft waarop de taks echt geheven wordt, toch schijnt het aangewezen om die term aan te houden : het element "taks" doet weten dat het gaat om een belasting, en het woord "dossier" legt de band met de terminologie van het decreet, band die best niet wordt losgelaten wil men nutteloze betwistingen voorkomen die ontstaan uit een op louter formele terminologische motieven gegronde verwarring.

5.3.3. De plaats in het decreet waar voor het eerst de aanvrager wordt vermeld wiens aanvraag de betaling van de dossiertsaks tot gevolg heeft, is te vinden in het laatste artikel van een groep die begint met artikel 9, een groep waarin de bepalingen voorkomen die de hoofdlijnen van de procedure regelen voor de behandeling in eerste aanleg van de aanvragen die door een "aanvrager" worden ingediend ten einde een milieuvergunning voor een nieuwe inrichting

.../...

te bekomen. Die groep bepalingen eindigt (1) met een machtiging gegeven in artikel 14, § 1, eerste lid, aan de Executieve, om nadere regelen vast te stellen "in verband met de aanvragen, het verlenen, het weigeren, de bekendmaking en de verlenging van de vergunning".

Aan die machtiging wordt - zoals reeds hiervoren vermeld werd - de machtiging aangehecht om "het bedrag (te bepalen) dat aan de aanvrager zal worden aangerekend als tussenkomst in de dossierkosten". Die tweede soort machtiging is enig : ze komt enkel voor aan het einde van vorenbedoelde eerste groep bepalingen.

Wie een formeel-legalistische interpretatie van artikel 14, § 1, tweede lid, de juiste acht, kan dan besluiten dat de dossiertaks uitsluitend van toepassing is op het aanhangig maken van aanvragen als bedoeld in artikel 9 van het decreet.

5.3.4. Een rechter evenwel die oordeelt dat hij, staande voor een onverwachte lacune in de wet, de juiste bedoeling van de wetgever moet zoeken door uit te gaan van de ratio legis van de wel in de wet opgenomen bepalingen, kan alzo, van die ratio vertrekkend en redenerend bij analogie, tot een andere dan de legalistische oplossing komen. De hiervoren onder punt 3.4. aangewezen ratio legis van artikel 14, § 1, tweede lid, kan dan tot het besluit leiden dat het

.../...

(1) Zoals telkens het geval is op het einde van door het decreet gegeven regelen voor de behandeling van een bepaalde soort aanvragen : artikel 15, § 3, artikel 16, § 4, artikel 18, § 5, artikel 21, § 3, artikel 22, derde lid, artikel 24, § 2, artikel 26, § 4, artikel 27, § 3, artikel 34, tweede lid.

zoëven bedoelde tweede lid geacht moet worden de slordig in het decreet ingeschoven en slordig verwoorde uitdrukking te zijn van de zoëven aangewezen, als ratio legis dienende grondgedachte, zodat artikel 14, § 1, tweede lid, geacht moet worden bedoeld te zijn om te gelden voor alle in het decreet voorkomende aanvragen voor zover die met de aanvragen, voorkomend in artikel 9 van het decreet, vergelijkbaar zijn.

Richtinggevend om die vergelijking te maken moet dan in de eerste plaats zijn dat, zoals reeds vermeld werd, enkel aanvragen in aanmerking kunnen komen welke op eigen initiatief worden aanhangig gemaakt door wie de kwalificatie van aanvrager verdient, te weten de aanvragen die uitgaan van wie een geklasseerde inrichting wil vestigen of uitbreiden dan wel een verandering wil brengen in de aard van de tot dan toe in de inrichting georganiseerde exploitatie.

Vergelijkbaar met de aanvragen van artikel 9 zijn derhalve die aanvragen welke op eigen initiatief van wie het bekomen van een milieuvergunning nastreeft, bij de overheid worden ingediend.

5.4.1. Dienen dan als aanvragen van gelijke aard als die vermeld in artikel 9 van het decreet te worden beschouwd (1) :

- een aanvraag in eerste aanleg voor een vergunning van een tijdelijke inrichting (artikel 15 van het decreet) en de verlenging daarvan (artikel 18, § 4, van het decreet);

.../...

(1) De vergunning op proef (artikel 18, § 1, van het decreet) onderstelt geen bijzondere aanvraag : de vergunning op proef wordt gegeven op een gewone aanvraag bedoeld in artikel 9.

- de aanvraag tot hernieuwing van de milieuvergunning waarvan de geldigheidsduur verlopen is (artikel 18, § 3, van het decreet);
- de aanvraag uitgaande van een exploitant om op grond van artikel 21, § 1, verzachting te bekomen van de voorwaarden van een verkregen vergunning;
- de aanvraag vermeld in artikel 27, § 1, van het decreet, doelende op het geval dat in een vergunde inrichting een zodanige wijziging in de exploitatie plaatsheeft of een zodanige uitbreiding ervan bereikt wordt dat de inrichting naar een hogere klasse overgaat;
- de aanvraag die formeel, met toepassing van artikel 27, § 2, van het decreet, door de overheid wordt opgelegd, ter oorzaak van wijzigingen in de exploitatie van een vergunde inrichting welke van zodanige aard blijken te zijn dat zij een verhoogd risico voor de mens of een grotere aantasting van het milieu medebrengen of de bestaande hinder vergroten (1).

5.4.2. Heeft evenwel geen verplichting tot het betalen van een dossiertaks tot gevolg de aanvraag voor een nieuwe milieuvergunning waartoe een exploitant - die uiteraard reeds een vergunning heeft - verplicht wordt - meer bepaald op grond van artikel 16, § 1, van het decreet - omdat de overheid de reglementering gewijzigd heeft. Die gedwongen aanvraag is geen nieuwe aanvraag maar het gevolg van een ingrijpen van de overheid : niet de exploitant brengt in werkelijkheid een procedure op gang. Het initiatief gaat uit van de overheid zelf.

.../...

(1) Ook al is de aanvraag opgelegd door de overheid, de echte reden daartoe is het initiatief van de ondernemer.

Geeft uiteraard geen aanleiding tot de heffing van een dossiertaks de beslissing van de overheid om ambts-halve of op vraag van belanghebbende derden de vergunnings-voorwaarden op grond van artikel 21, § 1, van het decreet te wijzigen of aan te vullen.

5.5.1. Hoofdstuk IV van het decreet (de artikelen 23 tot 26) eindigt wel, zoals in artikel 14, § 1, eerste lid, met in artikel 26, § 4, te stellen dat de Vlaamse Executieve de wijze regelt waarop beroep kan worden aangetekend, maar bevat geen bepaling die een heffing op het indienen van het beroep vestigt.

Een legalistische interpretatie leidt tot het besluit dat het indienen van een beroep tegen een beslissing waarbij in eerste aanleg een aanvraag om een milieuvergunning te bekomen ofwel is afgewezen ofwel onder te zware voorwaarden is verleend, niet aan de betaling van enige dossiertaks kan worden onderworpen.

De onder punt 5.3.4. vermelde interpretatiewijze - een analoge toepassing van artikel 14, § 1, tweede lid, op grond van de ratio legis van dat tweede lid - leidt echter ertoe in dat tweede lid toch een grondslag te vinden voor de verplichting dossiertaks te betalen op het indienen van een beroep meer bepaald in die gevallen waarin dat beroep dezelfde kenmerken vertoont als de aanvraag die in eerste aanleg werd gedaan en toen, op grond van artikel 14, § 1, tweede lid, tot betaling van de dossiertaks verplichtte.

Dit moge nader worden toegelicht.

.../...

5.5.2. De bevoegdheid om beroep in te stellen wordt door het decreet zeer ruim toegemeten.

Artikel 24, § 1, geeft de opsomming van wie beroep kan indienen :

- 1° de ondernemer die een vergunning voor een nieuwe inrichting wil bekomen;
- 2° de exploitant van een reeds vergunde inrichting;
- 3° overheidspersonen en adviescommissies aan wie de zorg voor de bescherming van het milieu is opgedragen (artikel 24, § 1, 2°, 3° en 4°);
- 4° elke natuurlijke of rechtspersoon die, als gevolg van de vestiging en de exploitatie van een inrichting, daarvan rechtstreeks hinder kan ondervinden (artikel 24, § 1, 5°);
- 5° elke rechtspersoon die als statutair doel heeft op te komen voor de bescherming van het leefmilieu in de streek van de vestiging van de omstreden inrichting (artikel 24, § 1, 5°).

5.5.3. Er zijn een hele reeks van gevallen waarin beroep mogelijk is.

Wordt de interpretatie aangenomen volgens welke de dossiertaks bij analogie ook op het instellen van een beroep moet worden geheven, dan wordt de vraag in welke gevallen inderdaad moet worden betaald opgelost door de strekking die het beroep vertoont, rekening gehouden met het voorwerp van het beroep en met de hoedanigheid van wie het instelt.

.../...

5.5.4. De ondernemer die een beroep instelt met het doel

- om in beroep toch een milieuvergunning te bekomen nadat zijn aanvraag, ingediend in een van de gevallen van eerste aanleg (1), expliciet of impliciet werd geweigerd,
- of om de voorwaarden waaronder hem een vergunning werd verleend, te verzachten,

verkeert kennelijk in een situatie die volkomen vergelijkbaar is met die waarin hij zich bevond toen hij zijn aanvraag voor het eerst indiende. Hij is derhalve gehouden tot de betaling van een op het instellen van een beroep geheven dossiertaks.

Het beroep dat wordt ingediend door een exploitant tegen een beslissing genomen op grond van artikel 27, § 1, geeft eveneens aanleiding tot de heffing van een dossiertaks. Zoals ook (2) het beroep dat een exploitant aantekent tegen een beslissing waarbij hem op grond van artikel 27, § 1, een vergunning wordt gegeven onder door hem al te zwaar geachte voorwaarden.

5.5.5. Een exploitant heeft, integendeel, geen verplichting een dossiertaks te betalen voor het beroep dat hij instelt tegen de beslissing die op grond van artikel 16, § 1, genomen werd en die te zwaar geachte nieuwe voorwaarden aan de ondernemer oplegt : zijn beroep is het gevolg van een maatregel van de overheid.

.../...

(1) Artikel 23 van het decreet te betrekken op artikel 9, artikel 10, tweede lid, artikel 15, artikel 18, § 1, eerste en tweede lid, en § 2.

(2) Naar analogie met artikel 27, § 1, en steunend op artikel 23, §§ 1 en 2, waarin wordt bepaald dat tegen "elke beslissing" genomen in eerste aanleg "beroep kan worden ingediend".

Een exploitant die, staande voor een op grond van artikel 26 te zijnen opzichte genomen beslissing, een beroep daartegen indient, is geen dossiertaks verschuldigd aangezien zijn beroep het gevolg is van een initiatief van de overheid.

Ook de exploitant die het beroep bedoeld in artikel 34 van het decreet tegen dwangmaatregelen instelt is geen dossiertaks verschuldigd : hij reageert op een beslissing waartoe de overheid het initiatief genomen heeft. Gelijkestelling met een milieuvergunningsaanvraag is uitgesloten.

Hetzelfde geldt voor het beroep dat hij indient op grond van artikel 36, § 2, om te reageren tegen een beslissing van de overheid om zijn vergunning te schorsen of in te trekken.

Artikel 28 van het decreet vermeldt niet dat beroep kan worden ingesteld tegen de declaratieve beslissing waarbij de overheid, op grond van artikel 28 van het decreet, het verval van rechtswege van een vergunning vaststelt. Indien men legalistisch redeneert, dan blijft de ondernemer nog alleen maar over om bij de Raad van State een vordering aanhangig te maken tot vernietiging van de ongegrond te achten declaratieve beslissing van de overheid. Wordt de vordering na verloop van tijd toegewezen, dan kan van de overheid schadeloosstelling worden geëist op grond van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek. Oordeelt men, integendeel, dat tegen de declaratieve beslissing van verval, zoals ten aanzien van andere belastende beslissingen,

.../...

een administratief beroep kan worden ingesteld dat een verificatie van de gegrondheid van de declaratieve beslissing mogelijk maakt, dan hoeft de exploitant bij analogie geen dossiertaks te betalen.

5.5.6. Krachtens artikel 24, § 1, 5°, van het decreet is ook bevoegd om beroep in te stellen "elke natuurlijke of rechtspersoon die ten gevolge van de vestiging en de exploitatie van de inrichting rechtstreeks hinder kan onder vinden, alsook elke rechtspersoon die zich de bescherming tot doel heeft gesteld van het leefmilieu dat door deze hinder kan worden getroffen".

Vorenbedoelde personen kunnen in geen geval gelijkgesteld worden met de "aanvrager" bedoeld in artikel 14, § 1, tweede lid. Het beroep dat ze instellen heeft uiteraard niet de strekking van de aanvraag of van het beroep van de ondernemer die een nieuwe vergunning vraagt of van de exploitant die uit eigen beweging in eigen belang een zaak aanhangig maakt. De personen bedoeld in artikel 24, § 1, 5°, treden verdedigend op, tegen initiatieven door anderen genomen.

De omwonenden stellen enkel beroep in omdat ze daartoe gedwongen worden ondanks het feit dat hun niets verweten kan worden ten einde te voorkomen dat zij in hun rechtmatig rustig bezit zouden worden gestoord.

De anderen komen op ter vrijwaring van een lokaal algemeen belang, eventueel om een correctie te doen aanbrengen op het beleid van lokale overheden.

.../...

Uit artikel 24, § 1, 5°, kan worden afgeleid dat de decreetgever bewust niet alleen de inbreng van omwonenden maar ook van buiten de politiek staande verdedigers van lokale belangen heeft aanvaard (1). In artikel 14, § 1, tweede lid, vindt men geen grond om die inbreng, ook niet met een soort remgeld, te verzwakken.

6.1.1. De tarieven van een belasting, ook al geeft men ze de naam van taks, moeten door de (wetgever) decreetgever worden vastgesteld. Ongeoorloofde toewijzing van (wetgeven- de) decretale bevoegdheid aan de Executieve valt evenwel buiten het door artikel 107 van de Grondwet aan de rechter gegeven toetsingsrecht.

De bevoegdheid van de Executieve om het tarief van de dossiertaks op grond van artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet vast te stellen, kan derhalve niet in rechte worden aangevochten.

6.1.2. Anders dan artikel 14, § 1, tweede lid, wijst artikel 6 - zoals het moet - de handelingen aan waarop de taks moet geheven worden.

Zoals reeds hiervoren onder punt 5.2.1. werd be- toogd, is de Executieve bevoegd om die handelingen aan te wijzen, omdat het vaststellen van een tarief het onvermijde-

.../...

(1) Vergelijk met het arrest nr. 23.400 van 5 juli 1983.

lijk nodig maakt, zoals voor een indirecte belasting past, de bedragen op bepaalde handelingen te betrekken (1).

6.2.1. Blijkt de techniek om het tarief op te maken goed te zijn opgevat, dan is de inhoud van paragraaf 1 van artikel 6 evenwel voor betwisting vatbaar.

Immers, indien de hiervoren gemaakte opmerkingen over de draagwijdte van artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet worden betrokken op artikel 6 van het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp van verordening, dan komt men tot het besluit dat artikel 6 onverenigbaar is met artikel 14, § 1, tweede lid, en wel voor het grootste deel als men de legalistische interpretatie van artikel 14, § 1, tweede lid, als de juiste beschouwt.

Men kan echter ook aannemen dat de woorden van artikel 14, § 1, tweede lid, enkel de verschraalde uitdrukking zijn van de grondgedachte volgens welke indien een ondernemer die op eigen initiatief en in eigen voordeel in een inrichting een exploitatie wil aanvangen, omvormen of uitbreiden terwijl die inrichting van overheidswege onderkend is hinderlijk voor de omwonenden of belastend voor het milieu te zijn, die ondernemer in billijkheid kan worden aangesproken om mede een deel te dragen van de kosten waar de over-

.../...

- (1) Die opvatting - met name dat de bevoegdheid het tarief vast te stellen, de bevoegdheid inhoudt de handelingen aan te wijzen waarvoor de verschillende bedragen gelden - brengt mede dat de, op de ratio legis gesteunde interpretatie betreffende de handelingen waarop een dossiertaks mag geheven worden, - indien die interpretatie als juist wordt aanvaard - mede door de onaantastbaarheid van de delegatie om het tarief vast te stellen, gedekt is.

heid voorstaat om te onderzoeken waar in werkelijkheid het evenwicht moet worden gelegd tussen, enerzijds, de vrijheid om op een bepaalde plaats een bepaald bedrijf te hebben en, anderzijds, de te verwachten stoornissen door het bedrijf te veroorzaken in de omliggende buurt alsook de voorzienbare bedreiging voor het leefmilieu.

Houdt men het bij die tweede opvatting over de draagwijdte van artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet, dan is artikel 6 van het ontwerp strijdig te achten met dat artikel 14, § 1, tweede lid, in de mate dat door artikel 6 de dossiertaks wordt geheven ook op handelingen die niet kunnen worden gekenmerkt als aanvragen door de ondernemer op eigen initiatief en in eigen belang ingediend.

Die handelingen werden in voorgaande paragrafen als zodanig aangemerkt. De termen van artikel 6 moeten zo worden aangepast dat die handelingen niet meer onder de gelding van artikel 6 vallen.

6.3. Wat de hoogte van de bedragen van de dossiertaks betreft, kan worden aangenomen dat die beantwoordt aan wat in het door de decreetgever gebruikte, vergoelijkende woord "tussenkost" vervat ligt.

6.4. Artikel 6, § 1, is gestructureerd uitgaande van de hoogte van de verschillende bedragen, zodat achter meerdere van die bedragen twee soorten handelingen worden vermeld : kosten voor een bepaalde vergunningsaanvraag en tegelijk kosten voor een beroep dat op een andere vergunningsaanvraag betrekking heeft.

.../...

Een duidelijker structuur bestaat erin uit te gaan van de verschillende soorten vergunningsaanvragen waarvan, telkens aan de regel gaande, de voor iedere soort aanvragen geldende bijdrage in de dossierkosten wordt bepaald en daaraan telkens op diezelfde regel de bijdrage wegens het instellen van een beroep tegen de beschikking op die vergunningsaanvraag, wordt toegevoegd. Alleen het 5° kan onveranderd blijven - als men tenminste gelooft dat voor die heffing een rechtsgrond aanwezig is.

Blijft men gehecht aan de enkel schijnbare logische structuur van het artikel 6 gesteund op het dalende bedrag van de bijdragen, dan is het gewenst, om het de lezer toch iets gemakkelijker te maken, aan het 2° en 3°, op het einde, de woorden "niet bedoeld onder 1°" toe te voegen.

6.5.1. Tot slot van de opmerkingen betreffende artikel 6 van het ontwerp, moge erop gewezen worden dat, hoewel een niet legalistisch rechter geredelijk de in artikel 14, § 1, tweede lid, van het decreet weggeborgene regelingen in verband met de dossiertaks in het licht kan stellen en daardoor de vereiste grondslag blootlegt om bij verordening de heffing van de dossiertaks te regelen, het dan toch in het belang van de rechtszekerheid aangewezen is om dat artikel 14, § 1, tweede lid, door een artikel 14bis te vervangen waarin alle weggeborgene regelingen voluit worden neerschreven (1).

.../...

(1) Een betere plaats om die fiscale regeling met haar veelzijdige toepassingen in het decreet in te passen is wenselijk, maar moeilijk te vinden.

6.5.2. In de huidige stand van het decreet kunnen betwistingen over de wettigheid van artikel 6 aanleiding geven tot een vordering tot vernietiging van artikel 6, in te stellen voor de afdeling administratie van de Raad van State.

Ook een exceptie van onwettigheid betreffende artikel 6 kan voor de Raad van State gebracht worden, meer bepaald door middel van een vordering tot vernietiging van de weigering van de overheid om een vergunningsaanvraag in eerste aanleg of in beroep in aanmerking te nemen omdat de taks niet of niet volledig werd betaald.

Wordt de dossiertaks door of krachtens het nieuwe artikel 14bis de voor een indirecte belasting aangewezen vorm gegeven, dan is het aangewezen om, zoals normaal is voor indirecte belastingen, het gewone beroep op de burgerlijke rechter mogelijk te maken voor het geval dat er zich toch nog een betwisting zou voordoen.

Hoofdstuk III

Het milieueffectrapport en het veiligheidsrapport (1)

Artikel 8, § 1

Overeenkomstig de correcte verwoording van de idee vervat in artikel 7, § 1, van het decreet wordt volgende tekstverbetering voorgesteld :

.../...

- (1) Uiteraard liggen de elementen die voorkomen in het laatste, zonder gevolg gebleven voorstel van decreet van de Heer L. Vanvelthoven houdende regeling van de milieueffectrapportering in het Vlaamse Gewest (stuk 73 - BZ. 1988, nr. 1) buiten het bereik van dit advies.

"Een milieueffectrapport en/of een veiligheidsrapport is vereist voor de categorieën van inrichtingen vermeld in de lijsten vastgesteld bij de artikelen 53 en 54 van dit besluit".

Artikel 8, §§ 2 en 3

1. De Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu (A.R.O.L.) blijkt te zijn opgericht als het centraal deskundig toegerust bestuursapparaat voor de verwezenlijking van het milieubeleid voor het Vlaamse land. Gegeven het belang dat voor het bepalen van dat milieubeleid moet worden gehecht aan de milieueffectrapportering en aan de veiligheidsrapportering, moest aan de A.R.O.L. de deskundige toetsing worden gereserveerd om te oordelen in hoever de door een ondernemer voorgelegd MER of VR inderdaad alle elementen aanbrengt die nodig zijn om met kennis van zaken te kunnen oordelen of een nieuw te vestigen inrichting inderdaad aan de opgelegde algemene en sectoriële normen voldoet en of het bovendien al dan niet aangewezen is bijzondere voorwaarden op te leggen.

2. De beslissing ligt bij de A.R.O.L. die de deskundigheid heeft en niet bij de Executieve of bij de Gemeenschapsminister.

De verhouding van de A.R.O.L. tot de Minister is in zekere mate te vergelijken met die van de regionale directeur van de directe belastingen ten aanzien van de Minister van Financiën : over een bezwaarschrift tegen een aanslag beslist de directeur volkomen zelfstandig wat betekent

.../...

dat in die gevallen de Minister geen gebruik mag maken van zijn instructionele bevoegdheid. Het Hof van Cassatie heeft de directeur zelfs verheven tot administratieve rechter (Cass. 19 november 1957, Pas. 1958, 291).

Het is niet nodig de A.R.O.L. te verheffen tot een rechtbank - ze wordt niet eens vermeld in het decreet - om het haar mogelijk te maken in de milieuraapportering de rol te spelen die haar is toegewezen.

3. Artikel 8, § 3, expliciteert dan de draagwijdte van artikel 7, §§ 3 en 4, van het decreet - meer bepaald betreffende het belang dat gehecht wordt aan de MER en de VR - inzover uit artikel 8, § 3, van het ontwerp volgt dat, indien de A.R.O.L. een MER of een VR bevindt, om de redenen die ze doet kennen, niet volledig te beantwoorden aan de vereisten van het bepaalde in voormeld artikel 7, §§ 3 of 4, de overheid die zich over de vergunningsaanvraag moet uitspreken op haar beurt de onvolledigheid van de milieuvergunningsaanvraag moet vaststellen en, logischerwijze, die aanvraag om die reden als niet ontvankelijk moet afwijzen.

4. Artikel 8, § 3, houdt derhalve in dat de beslissing van de A.R.O.L. bindend is voor de overheid bij wie de vergunningsaanvraag aanhangig wordt gemaakt.

De proceduriële techniek om de door de A.R.O.L. gedane vaststelling dat een MER of een VR niet volledig is reeds bij de aanvang van een milieuvergunningsprocedure te doen vaststellen, met het gevolg dat de procedure niet kan worden voortgezet, houdt in dat geen administratief beroep

.../...

tegen de vaststellingen van de A.R.O.L. - vaststellingen gelijk te stellen met beslissingen - mogelijk is, de A.R.O.L. verschijnende als het enig overheidsorgaan waar de vereiste deskundigheid ligt om ten volle te kunnen oordelen over de waarde van de gegevens verstrekt door het college van de deskundigen aangesteld door de aanvrager van een milieuvergunning.

5. Een kennelijke tekortkoming aan het algemeen geldend zorgvuldigheidsbeginsel, vervat in artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek, kan een grondslag opleveren voor een annulatieberoep bij de Raad van State.

Artikel 9, § 4, 1.a. en 2.a.

Bedoelde bepaling vermeldt als één van de voorwaarden om als deskundige erkend te kunnen worden, de Belgische nationaliteit te hebben of, waar het om een rechtspersoon gaat, geconstitueerd te zijn volgens Belgisch recht.

De vraag rijst of het opleggen van deze voorwaarden niet strijdig is met titel III van het tweede deel van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap die het vrije verkeer van personen, diensten en kapitaal regelt.

Te dien aanzien dient te worden opgemerkt dat zowel in hoofdstuk I met betrekking tot de werknemers (artikel 48) als in hoofdstuk II met betrekking tot het recht van vestiging (artikel 55) en hoofdstuk III met betrekking tot

.../...

de diensten (artikel 66), uitdrukkelijk wordt gesteld dat betrekkingen in overheidsdienst en werkzaamheden ter uitoefening van het openbaar gezag, niet onder het niet-discriminatiebeginsel vallen.

Het is verder niet onredelijk aan te nemen dat de taak van de betrokken deskundigen zich situeert in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag, reden waarom precies een erkenning opgelegd is.

Artikel 9, § 4, 1.c.

Het is aan te bevelen te schrijven : "voldoen aan de dienstplichtwetten", zoals in artikel 16 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel.

Artikel 10, § 1

1. Men schrijve op de tweede lijn van het 2° : "artikel 9, § 1" in plaats van "artikel 8, § 1".

2. Volgens de gemachtigden is de vergunningsaanvrager niet verplicht niet-erkende deskundigen aan te stellen. Die bedoeling zou beter verwoord zijn indien men zou schrijven :

"Artikel 10, § 1. Het college van deskundigen ... is samengesteld uit :

.../...

1°. één of meer deskundigen aangewezen ... (verder de tekst van het ontworpen 2°);

2°. desgewenst, één of meer niet-erkende deskundigen, gekozen door de vergunningsaanvrager ... (verder de tekst van het ontworpen 1°)".

Artikel 10, § 2

Blijkens artikel 7, § 5, van het decreet bepaalt de Executieve de wijze waarop de door haar gekende informatie over het leefmilieu, ter beschikking wordt gesteld van het college van deskundigen.

De ontworpen § 2, tweede zin, is onduidelijk geformuleerd.

Volgens de gemachtigden bedoelt men met "de bevoegde overheidsorganen" de "bevoegde diensten van de Executieve". Men schrijve het dan ook zo, en men vervange tevens "haar" door "hen" en "mits" door "met".

Artikel 10, § 3

Het is logisch deze bepaling als volgt aan te vullen : "... die minder nadelige milieueffecten zouden hebben of minder veiligheidsrisico's meebrengen ...".

Artikel 10, § 4

Deze bepaling, evenals het hele artikel 10, dient samen gelezen met de modellen in bijlage 3 en 4.

.../...

Uit die modellen, in fine, blijkt dat het woord "college" oneigenlijk gebruikt wordt : er wordt niet gezamenlijk over iets stelling genomen; de verschillende individuele deskundigen zijn alleen verantwoordelijk voor hetgeen betrekking heeft op hun discipline.

Met betrekking tot de inhoud van het MER en VR wordt verder verwezen naar hetgeen gesteld wordt bij de bespreking van artikel 57, §§ 3 en 4, en van de bijlagen 3 en 4.

Hoofdstuk IV - Het openbaar onderzoek

Artikel 13, § 1

1. Om het de lezer van het eerste lid van artikel 13, § 1, gemakkelijker te maken kunnen, bij uitzondering, na "in artikel 11, § 1, 1°," de woorden "van dit besluit" worden toegevoegd.

2. Artikel 13, § 1, derde lid, bepaalt dat "voor de inrichtingen van de eerste klasse waarvoor een milieu-effectrapport of een veiligheidsrapport wordt geëist, de kosten van deze aankondiging ten laste van de aanvrager vallen".

Uit de eerste zin van dat derde lid blijkt dat het aan het college van burgemeester en schepenen is opgedragen voor de aankondiging van de informatievergadering te zorgen.

.../...

Men kan aannemen dat in de fase van het opmaken van een milieueffectrapport of een veiligheidsrapport, de kosten ten laste vallen van wie een milieuvergunning wil bekomen (artikel 7, § 5, van het decreet) precies omdat die het initiatief neemt en zelf zorgt voor de samenstelling van het "college" van deskundigen en de werking van dat "college". De overheid wacht af wat het resultaat is.

Als de overheid ter uitvoering van een wettelijke verplichting een maatregel neemt, moet ze echter zelf voor de kosten instaan. Een indirecte belasting kan worden geheven indien een handeling van de geadministreerde de werking van het bestuur in gang heeft gezet, zoals bijvoorbeeld de dossiertaks.

Als de kosten echter geen betrekking hebben op de werking zelf van het eigen bestuur maar op kosten van diensten die door derden worden verstrekt en aan die derden moeten worden betaald, dan kan de overheid de kosten terugvorderen indien die kosten gedaan werden om een bij de overheid hangende, maar door een belanghebbende aanhangig gemaakte bestuursaangelegenheid af te doen en de overheid ze zelf heeft betaald.

Omdat de kosten toch nog altijd gedaan zijn in het kader van de vervulling van een verplichting van de overheid, is evenwel een machtiging nodig van de wetgever (decreetgever) om de terugbetaling te kunnen vorderen.

Zo worden de kosten van een expert in gerechtszaken - die weliswaar niet door de Staat worden voorgeschooten - krachtens de wet door de rechtbank begroot om door de aangewezen partij te worden betaald.

.../...

Artikel 13, § 2

Artikel 13, § 2, bepaalt onder meer dat voor de inrichtingen van de eerste klasse de voorzitter van de provinciale milieuvergunningscommissie wordt uitgenodigd op de informatievergadering.

Wanneer het evenwel een vergunningsaanvraag betreft waarover de Executieve uitspraak doet (cf. artikel 21 van het besluit) is het de gewestelijke milieuvergunningscommissie die advies verleent.

Paragraaf 2 worde derhalve aangevuld als volgt :
"... of de voorzitter van de gewestelijke milieuvergunningscommissie bedoeld in artikel 13, § 2, van het decreet en artikel 21 van dit besluit, indien het gaat over een aanvraag tot vergunning van inrichtingen als bedoeld in artikel 9, § 1, van het decreet".

Artikel 13, § 3

Blijkens artikel 13, § 3, is de informatievergadering "openbaar". Daaruit volgt dat iedereen de vergadering mag bijwonen en iedereen vragen mag stellen. Ook degenen die nadien niet tegen een beslissing waarbij de vergunning wordt verleend, in beroep kunnen komen, maar eventueel wel, zoals milieuverenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, een beroep tot vernietiging kunnen instellen bij de afdeling administratie van de Raad van State.

.../...

Hoofdstuk V - De adviezen

Artikel 15

Artikel 15 bepaalt enerzijds de adviesverlenende overheidsorganen (§ 1) en anderzijds de gevallen waarin en de termijn waarbinnen die organen hun advies verlenen (§ 2).

Het is, formeel, nog steeds de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging welke de bevoegdheid van de waterzuiveringsmaatschappijen bepaalt voor het Vlaamse Gewest. Die wet werd evenwel voor toepassing in het Vlaamse Gewest op grond van artikel 6, § 1, II, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 gewijzigd bij decreten van de Vlaamse Raad van 23 december 1980 en 5 april 1984, maar ook bij artikel 41 van het decreet van 28 juni 1985, het decreet waarvan dit ontwerp de uitvoering moet verzekeren.

Zo voegt artikel 41, § 1, van het decreet een artikel 32sexies in de wet van 26 maart 1971 waarbij wordt bepaald dat de in artikel 2 van die wet bedoelde vergunning voortaan zal worden verleend overeenkomstig het wijzigend decreet van 28 juni 1985 en de uitvoeringsbesluiten daarvan.

Formeel is vorenbedoeld artikel 32sexies van de wet van 26 maart 1971 derhalve de grondslag van de bepalingen in het onderhavige ontwerp die betrekking hebben op de waterzuiveringsmaatschappijen en meer bepaald ook van de medewerking welke die maatschappijen moeten verlenen bij het

.../...

onderzoek betreffende het verlenen van milieuvergunningen. Die medewerking bestaat er onder meer in om advies te verstrekken over het gevaar voor verontreiniging van de oppervlaktewateren die een inrichting kan veroorzaken.

Dat verklaart het opnemen van de twee waterzuiveringsmaatschappijen in de lijst van artikel 15, § 1, en dan ook het bepalen van de inhoud van het advies van de bevoegde waterzuiveringsmaatschappijen vermeld in artikel 16, § 4.

In de aanhef van het besluit moet dan ook de vermelding worden opgenomen van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, inzonderheid van artikel 32sexies, ingevoegd door artikel 41, § 1, van het decreet van 28 juni 1985.

Artikel 16, § 1

In artikel 16, § 1, wordt gesteld dat het advies van de A.R.O.L. o.a. moet bevatten de voorschriften en verordeningen op het vlak van de ruimtelijke ordening die van toepassing zijn op percelen waarop de vergunningsaanvraag slaat.

.../...

Met betrekking tot het advies van de provinciale en gewestelijke milieuvergunningscommissies bepalen de artikelen 20, 1°, en 24, evenwel dat met betrekking tot de ruimtelijke ordening het advies ook de voorschriften en verordeningen bevat die gelden voor de omgeving in een straal van 100 meter rond de betrokken inrichting.

Artikel 16, § 1, 1°, dient in de zin van artikel 20, 1°, te worden aangevuld.

Hoofdstuk VI - De milieuvergunningscommissie

Artikel 17

Men schrijve "provincieraad" in plaats van "provinciale raad".

Artikel 21 b.

Uit artikel 46, § 3, van het ontwerp blijkt dat ook de beroepen bedoeld in artikel 26 van het decreet aan de gewestelijke milieuvergunningscommissie moeten worden voorgelegd.

Artikel 21, letter b, moet dus worden geschreven als volgt :

"b. de beroepen bedoeld in artikel 23, § 2, en 26, § 2, van het decreet".

.../...

Artikel 22, § 1, 4°

Naar luid van artikel 22, § 1, 4°, maken twee ambtenaren van de A.R.O.L. deel uit van de gewestelijke vergunningscommissie. Het past te bepalen wie ze aanwijst : de Minister of de leidende ambtenaar.

Artikel 22, § 1, 5°

De tekst stelt dat de directeurs van de "bevoegde" waterzuiveringsmaatschappijen deel uitmaken van de gewestelijke milieuvergunningscommissie, wat de suggestie inhoudt dat naargelang de bevoegdheid van de ene of de andere maatschappij de ene of de andere directeur zitting heeft in de commissie. De suggestie is onjuist : ze hebben altijd beiden zitting. Het woord "bevoegde" dient derhalve te worden geschrapt.

Artikel 22, § 1, 6°

De vijf personen bedoeld in artikel 18, 8°, van het ontwerp worden door de bestendige deputatie "aangewezen". In het hier bedoelde 6° worden zij door de Gemeenschapsminister "benoemd". "Aangewezen" schijnt de rechtstoestand van de vijf personen juister te bepalen.

.../...

Hoofdstuk VII - Beslissing over de vergunningsaanvraagArtikel 25

De draagwijdte van artikel 25 wordt nader bepaald door artikel 57, § 2, en de bijlage 2.

In artikel 25, 2°, wordt beter geschreven : "in artikel 5, § 1, 1° en 2°".

Het ware preciezer artikel 25, 3°, te schrijven als volgt :

"de adviezen en de weerlegging van de adviezen waarvan wordt afgeweken;".

Artikel 25, 5°

Men schrijve in artikel 25, 5°, "de beslissing" in plaats van "het besluit".

Onder "uitvoeringsplan" moet worden verstaan het in artikel 5, § 2, 2°, van het ontwerp bedoeld uitvoeringsplan.

Het verdient aanbeveling dat in de tekst te preciseren.

Artikel 26, § 1

Volledigheidshalve precisere men, zoals bijvoorbeeld in artikel 45, § 1, 2°, 3e streepje, van het ontwerp, dat de aanplakking van het uittreksel van de beslissing dient te gebeuren overeenkomstig artikel 11, § 2.

.../...

Hoofdstuk VIIIDe vergunningsprocedure voor nieuwe inrichtingenArtikel 27, 1°

Blijkens de verklaringen van de gemachtigden van de Minister is het de bedoeling van de ontwerpers dat het niet de Minister, maar wel een gemachtigde ambtenaar zal zijn die het onderzoek naar de volledigheid en ontvankelijkheid zal voeren.

Het is dan ook nodig deze mogelijkheid tot delegatie uitdrukkelijk in het ontwerp te voorzien (1).

Artikel 27, 2°, e.v.

De ontworpen procedure heeft het voor de inrichtingen van de eerste klasse alleen over het advies van de gewestelijke milieuvergunningscommissie (zie het 4°).

Er wordt niets bepaald over het advies van de overheidsorganen (artikel 12, § 1, van het decreet en artikel 15 van het ontwerp).

Volgens de gemachtigden brengen die organen in voorkomend geval hun advies uit in bedoelde commissie.

Tegen deze werkwijze valt geen bezwaar in te brengen, te meer daar van een dergelijke mogelijkheid - met

.../...

(1) Zoals trouwens is gebeurd in artikel 45, § 2, met betrekking tot het beroep.

betrekking tot de provinciale commissies weliswaar - gewag wordt gemaakt in de parlementaire voorbereiding van het decreet (zie het Commissieverslag, St. 291/14, p. 6, rubriek 6, en p. 31 onderaan).

Vermits de tekst van het decreet een duidelijk onderscheid maakt tussen beide soorten adviezen - het feit dat ze in afzonderlijke artikelen (artikelen 12 en 13) worden geregeld, bewijst dit - is het nodig in het ontworpen artikel 27 duidelijkheid te scheppen naar het voorbeeld van artikel 28, 3°.

Bijgevolg zou dan in de eerste plaats artikel 27, 2°, moeten worden aangevuld (1) met de bepaling dat, voor de inrichtingen van de eerste klasse, een exemplaar aan elk van de adviesverlenende overheidsorganen wordt gezonden.

Vervolgens dient een nieuw artikel 27, 3°, te worden ingevoegd, geformuleerd als volgt :

"voor de inrichtingen van de eerste klasse brengen de adviesverlenende overheidsorganen hun advies uit bij de gewestelijke milieuvergunningscommissie overeenkomstig de artikelen 15 en 16;".

Ten slotte worde de nummering van het artikel ten gevolge van voormelde invoeging, aangepast : het 3° wordt 4°, enz.

.../...

(1) Zoals artikel 28, 2°, het doet.

Artikel 27, 4° (dat het 5° wordt) in fine.

Men precisere (cf. artikel 23) : "... binnen een termijn van 45 dagen na ontvangst van het dossier".

Artikel 27, 6° (dat het 7° wordt).

1. Men vervange op de tweede regel "het getroffen besluit" door "de getroffen beslissing".

2. De Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu behoort tot "de adviesverlenende overheidsorganen" (zie artikel 15). Indien de A.R.O.L. dan afzonderlijk in de opsomming van het 6° (7°) wordt vermeld, dan is dat omdat die administratie niet alleen advies verleent maar uiteraard, principieel, de vooraanstaande rol speelt in de administratieve behandeling van al wat de milieuproblematiek aangaat en dus ook in de administratieve verwerking van de milieuzaken. De duidelijke tekst van artikel 15 in acht genomen, is twijfel over de adviserende taak van de A.R.O.L. uitgesloten.

Artikel 27 - Slotopmerking

De ontworpen regeling kan, rekening gehouden met de delegaties welke de Executieve gegeven heeft, tot eigenaardige toestanden leiden wanneer de aanvraag uitgaat van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

.../...

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu moet bijvoorbeeld uitspraak doen over een aanvraag van de Voorzitter van de Executieve of zelfs van zichzelf.

Dergelijke situaties, die allicht zeldzaam zullen zijn, kunnen vermeden worden door te bepalen dat voor dergelijke gevallen de delegatie aan de betrokken Gemeenschapsminister niet geldt. Dat komt dan neer op een wijziging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 12 december 1985 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Executieve vereisen. Artikelen 1 en 2 van dat besluit verlenen elk lid van de Executieve immers beslissingsbevoegdheid "in de aangelegenheden waarvoor het bevoegd is op grond van het besluit van de Vlaamse Executieve van 11 december 1985 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Executieve".

Artikel 28, 1°

Zoals met betrekking tot artikel 27, 1°, is het ook hier aangewezen de mogelijkheid van delegatie van de betrokken bevoegdheid te voorzien.

Artikel 28, 2°

Men schrijve volledigheidshalve (zie de formulering van artikel 27, 2°) : "... worden twee exemplaren ... gezonden aan het college van burgemeester en schepenen met de opdracht tot het instellen van het openbaar onderzoek en één exemplaar ...;".

.../...

Artikel 28, 7°

Op de tweede lijn vervange men "het getroffen besluit" door "de getroffen beslissing".

Artikel 29, 1°

Zoals voorgesteld met betrekking tot de artikelen 27, 1°, en 28, 1°, worde de mogelijkheid van delegatie van de betrokken bevoegdheid ook in artikel 29, 1°, opgenomen.

Artikel 29, 2°

Zelfde opmerking als bij artikel 28, 2°.

Artikel 29, 5°

Artikel 12, § 2, van het decreet houdt in dat voor alle aanvragen waarover in eerste aanleg uitspraak wordt gedaan door de bestendige deputatie, een advies dient te worden gevraagd van het college van burgemeester en schepenen.

Het college dient zijn advies derhalve tegelijk met de stukken bedoeld in het 5° van artikel 29, aan de bestendige deputatie over te maken.

.../...

Is het college zelf de aanvrager van de milieuvergunning en heeft het onderzoek van die aanvraag nieuwe elementen opgeleverd, dan kan het college daarop inspelen in de vorm van een met redenen omkleed advies over zijn eigen aanvraag.

Artikel 29, 7°

1. Men vervange "het getroffen besluit" door "de getroffen beslissing".
2. Het is nodig om ook het college van burgemeester en schepenen bij de bestemmingen van de kennisgeving van de beslissing te vermelden voor het geval de aanvraag niet van het gemeentebestuur zelf is uitgegaan.

Artikel 30, 6°

Men vervange op de tweede lijn "het getroffen besluit" door "de getroffen beslissing".

Hoofdstuk IX - Bijzondere vergunningen

Afdeling I - Tijdelijke inrichtingen

Artikel 32, 1°

Men schrijve in fine uiteraard : "... artikel 9, § 5 van ...".

.../...

Artikel 32, 5°

Een kennisgeving dient ook aan de gouverneur te worden toegezonden, aangezien die volgens artikel 24 van het decreet beroep kan instellen.

De vergunning tot het vestigen van een tijdelijke inrichting is een vergunning voor een nieuwe inrichting. Artikel 10 van het decreet is derhalve van toepassing op de onthouding om over een aanvraag voor een tijdelijke inrichting te beslissen. Tegen de stilzwijgende weigering kan derhalve beroep worden ingesteld.

Afdeling IIInrichtingen die vergunningsplichtig worden
na hun inbedrijfstellingArtikelen 33 en 34

De artikelen 33 en 34 hebben betrekking op inrichtingen die na hun inbedrijfstelling krachtens artikel 16, § 1, van het decreet vergunningsplichtig worden.

De door artikel 16, § 4, bedoelde "nadere regelen" betreffende die vergunningsplichtig geworden inrichtingen worden vastgesteld bij verwijzing naar de enkele hoofdstukken II en VIII van het ontwerp, wat een doorverwijzing inhoudt naar alle regelen die van toepassing zijn op nieuwe aanvragen, met uitzondering van de bepalingen op het openbaar onderzoek. In principe is dus niet uitgesloten dat een MER en/of een VR moet worden voorgelegd.

.../...

Hoofdstuk X - Verlenging en hernieuwing van vergunningenArtikel 35

Artikel 35 heeft betrekking op de verlenging van vergunningen voor tijdelijke inrichtingen.

De rechtsgrond van dat artikel is artikel 14, § 1, eerste lid, van het decreet, dat ook betrekking heeft op de "verlenging".

Rekening houdend met de algemeenheid van de bevoordingen gebruikt in artikel 10 van het decreet - waarin de "verlenging" uitdrukkelijk vermeld wordt - is het tweede lid, dat niet onverenigbaar is met artikel 15 en artikel 18, § 4, van toepassing.

Artikel 36

Artikel 36 heeft betrekking op de hernieuwing van vergunningen.

Artikel 18, § 5, van het decreet geeft de Executieve de bevoegdheid specifieke regelen voor die hernieuwing van aflopende vergunningen te bepalen.

Artikel 36, § 1

Uit artikel 36, § 1, volgt dat een vergunning kan vernieuwd worden ook indien de hernieuwing niet gevraagd

.../...

werd tussen de achttiende en de twaalfde maand vóór het verstrijken van de te hernieuwen vergunning. De oplossing is alzo van dezelfde aard als degene welke in artikel 34 is aangenomen voor de vergunningen bedoeld in artikel 16 van het decreet.

Enkel indien de exploitant van een inrichting geen aanvraag tot hernieuwing heeft ingediend vóór het verstrijken van zijn aflopende vergunning, moet hij zijn bedrijf stilleggen en kan hij geen aanspraak meer maken op de gunstige regeling van de hernieuwing (onder meer geen milieueffectrapportering als die is voorgeschreven) : hij kan enkel nog een nieuwe milieuvergunningsaanvraag indienen die dan wel een milieueffectrapport vereist indien die verplicht is.

Bovendien volgt uit de formulering van artikel 36, § 1, ook nog dat indien een exploitant van een aflopende vergunning de hernieuwing wél vóór het verstrijken van de twaalfde maand vóór de datum van het aflopen van zijn vergunning heeft ingediend, hij na vorenbedoelde datum zijn inrichting verder mag exploiteren indien - ten gevolge van het uitlopen van de duur van de vergunningsprocedure zoals die voorgeschreven is in de hoofdstukken II en VIII van het ontwerp - vóór vorenbedoelde datum nog geen definitieve beslissing over de hernieuwing getroffen kon worden.

Het stilleggen van de exploitatie van een inrichting is inderdaad een ernstige aangelegenheid voor de exploitant, voor degenen die er werken, voor de eigenaars, voor de economie. De sanctie van het stilleggen van de exploitatie dient derhalve niet lichtvaardig gehanteerd te worden.

.../...

Ze is niet lichtvaardig opgelegd als de exploitant zelf de délai de grace welke het ontwerp hem geeft - de twaalf laatste maanden vóór het vervallen van de vergunning - niet heeft gebruikt om exploitatie van zijn inrichting gaande te houden.

Artikel 36, § 2

Voor de procedure verwijst het ontwerp naar hoofdstuk VIII.

Het decreet stelt geen specifieke beslissingstermijn voor de hernieuwing van vergunningen. Dit betekent dat de termijnen vermeld in artikel 9 van het decreet gelden. Ook artikel 10 is van toepassing.

Hoofdstuk XI

Exploitatievoorwaarden en verplichtingen van de exploitant

Dit hoofdstuk stelt, eensdeels, ter uitvoering van artikel 21, § 3, van het decreet, regels vast in verband met de wijziging of aanvulling van de opgelegde vergunningsvoorwaarden (artikelen 37, 38 en 39) en legt, anderdeels, aan de exploitant, ter uitvoering van artikel 22, derde lid, bepaalde verplichtingen op met betrekking tot de veiligheid (artikelen 40 en 41).

In wezen zijn dat twee verschillende onderwerpen, die blijkbaar in het decreet in één hoofdstuk zijn opgenomen omdat afzonderlijke hoofdstukken maken voor ieder onderwerp - telkens een hoofdstuk met één artikel - strijdig scheen met de redactionele esthetica.

.../...

Het ontwerp neemt het opschrift van hoofdstuk III van het decreet over. Een behoorlijk opschrift voor dat hoofdstuk maken ("aanpassing van de exploitatievoorwaarden en nadere regelen in verband met de verplichtingen van de exploitant"), is wegens de onvermijdelijke breedvoerigheid niet te doen. Het overnemen van het opschrift van hoofdstuk III van het decreet schijnt dan het enige mogelijke.

Artikel 37, § 1, eerste lid

Aangezien bedoelde § 1, eerste lid, een opsomming geeft van de verschillende gevallen waarvoor de verplichting, geformuleerd in de inleidende zin, geldt, is het direct duidelijker als criterium van de opsomming te nemen, niet het aantal over te maken exemplaren, maar de verschillende gevallen. Wat betekent dat een derde streepje vereist is, met name voor de tijdelijke inrichtingen die immers een rechtsfiguur met eigen kenmerken uitmaken.

Artikel 38

De woorden "overeenkomstig de vergunningsprocedure voor nieuwe inrichtingen" betekenen voor de tijdelijke inrichtingen uiteraard een verwijzing naar artikel 15 van het decreet en naar hoofdstuk IX, afdeling 1, van het ontwerp.

.../...

Artikel 39

Men schrijve "De beslissing" in plaats van "Het besluit".

Artikel 40

Deze bepaling neemt, haast letterlijk, artikel 10 van de "Sevesorichtlijn" dd. 24 juni 1982 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten (82/501/EEG) over.

De definitie van het begrip "zwaar ongeval" is overgenomen uit artikel 1, c), van bedoelde richtlijn, met dien verstande enerzijds dat het begrip hier beperkt wordt tot het gevaar voor "de mens buiten de inrichting" - dit uiteraard omwille van de tot dit aspect beperkte bevoegdheid van het Vlaamse Gewest - en anderzijds dat in casu niet wordt vereist dat gevaarlijke stoffen bij het ongeval betrokken zijn.

In de voorlaatste lijn van het tweede lid van paragraaf 1 kan beter geschreven worden : "... ernstig, onmiddellijk of later optredend ...".

Artikel 41

Uit artikel 7, § 5, van het decreet blijkt dat het VR wel op initiatief en op kosten maar niet door de exploitant wordt opgesteld. Zie in dit verband ook hoofdstuk III van het ontwerp.

.../...

Men schrijve aldus bijvoorbeeld :

"Het veiligheidsrapport ... wordt op initiatief van de exploitant ...".

Hoofdstuk XII - Verandering van een inrichting

Dit hoofdstuk bepaalt de nadere regelen in verband met de verandering van de vergunde inrichting, bedoeld in artikel 27, § 3, van het decreet. Wat het begrip verandering allemaal inhoudt, wordt bepaald in artikel 2, 4°, van het decreet.

Artikel 43, § 2

1. Volledigheidshalve dient ook hier gepreciseerd te worden, zoals in artikel 42, dat de desgevallend vereiste vergunningsaanvraag moet beantwoorden aan de bepalingen van hoofdstuk II en wordt behandeld overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn voor het bekomen van een vergunning voor een nieuwe inrichting.

2. De ontworpen formulering van het tweede en derde lid impliceert dat, zo geen beslissing binnen de gestelde termijn genomen wordt, geen vergunning nodig is en de verandering mag uitgevoerd worden. Die termijnen zijn die welke gesteld worden in artikel 9 van het decreet : zij gelden als beslissingen in "eerste aanleg", begrip waarnaar uitdrukkelijk gerefereerd wordt in artikel 27, § 1, van het decreet.

.../...

Hoofdstuk XIII - Beroepen

De administratieve beroepen die het decreet instelt zijn de volgende :

- het beroep mogelijk gemaakt door artikel 23 van het decreet tegen de verschillende soorten beslissingen in eerste aanleg;
- het beroep mogelijk gemaakt door artikel 26 van het decreet tegen beslissingen genomen op grond van artikel 21 van het decreet;
- het beroep mogelijk gemaakt door artikel 34 van het decreet tegen de dwangmaatregelen genomen op grond van artikel 31, §§ 2, 3 en 4, en van artikel 32;
- het beroep op de Vlaamse Executieve ingesteld bij artikel 36, § 4, om op te komen tegen een beslissing genomen door het schepencollege of de bestendige deputatie en die strekt tot schorsing of opheffing van een vergunning.

Hoofdstuk XIII handelt alleen over de eerste twee soorten beroepen.

Artikel 44

In de inleidende zin van artikel 44 wordt gesteld dat de in artikel 44 opgenomen regeling geldt voor "elk beroep". In werkelijkheid - en dat blijkt direct uit artikel 45 en, a contrario, uit artikel 46 - is artikel 44 enkel toepasselijk op de verschillende soorten beslissingen in eerste aanleg.

Onderwerp van artikel 44 is te bepalen hoe het bewijs van de datum van bekendmaking van de initiële beslissing moet worden geleverd, uiteraard om het mogelijk te maken na te gaan of het beroep tijdig is ingesteld.

.../...

De ontworpen formulering : "hetzij ... hetzij ... houdt de suggestie in dat de beroeper de vrije keuze heeft tussen ofwel de datum van aanplakking van de beslissing, ofwel de datum van de gebeurlijke, schriftelijke, individuele, betekening.

Uit het Commissieverslag (1) blijkt echter dat de decreetgever met betrekking tot de aanvrager bedoelde : "de dag waarop hij individueel kennis krijgt van de beslissing". Logischerwijze moet dat ook gelden voor andere beroepers die een individuele kennisgeving ontvangen, namelijk de gouverneur, de adviesverlenende overheidsorganen en het college van burgemeester en schepenen.

Daaruit volgt dat alleen de in artikel 24, § 1, 5°, van het decreet bedoelde natuurlijke of rechtspersonen een attest met vermelding van de eerste dag van de aanplakkingstermijn bij hun beroep moeten voegen.

Men herschrijve bijgevolg artikel 44 als volgt :

"Bij elk beroep wordt gevoegd :

- hetzij, voor de bij artikel 24, § 1, 5°, van het decreet bedoelde personen, een attest afgeleverd door het bevoegd gemeentebestuur ... (verder zoals in het ontwerp);

- hetzij, voor de andere bij artikel 24, § 1, van het decreet bedoelde personen, een bewijs ... (verder zoals in het ontwerp)".

.../...

(1) Stuk 291 (1984-1985) nr. 14, p.41.

Artikel 45, § 2

Naar analogie met artikel 28, eerste lid, 2°, en 3, en met het voorstel geformuleerd met betrekking tot artikel 27, wordt dan ook voorgesteld :

a) het 2° aan te vullen met :

"- voor advies aan de adviesverlenende overheidsorganen bedoeld in artikel 15;"

(deze tekst zou onmiddellijk vóór deze naast het huidige derde streepje moeten opgenomen worden);

b) het 3° als volgt aan te vullen :

"3° a) de adviesverlenende overheidsorganen brengen overeenkomstig de artikelen 15 en 16 hun advies uit bij de gewestelijke milieuvergunningscommissie;"

Algemene opmerking

1. Wat opvalt in verband met de regeling van de mogelijkheid beroep aan te tekenen, is het feit dat het ontwerp een lacune die zich voordoet in artikel 25 van het decreet niet heeft opgevuld op grond van artikel 24, § 2, van het decreet dat de Executieve machtigt de wijze te regelen "waarop het beroep moet worden ... behandeld".

.../...

2. Artikel 25 geeft een regeling voor drie gevallen (1) waarin de overheid die in beroep uitspraak moet doen, nalaat binnen de in het decreet opgelegde termijn (artikel 23, §§ 1 en 2) een beslissing te nemen.

Er zijn echter nog twee hypothesen waarin de onthouding op een beroep te beslissen zich kan voordoen, maar waarvoor geen oplossing voorhanden is in het decreet.

Een eerste hypothese betreft het beroep dat wordt ingesteld door de aanvrager of door de exploitant (artikel 24, § 1, 1°, van het decreet) omdat de vergunning werd verleend onder te zware voorwaarden.

Een tweede hypothese betreft het beroep dat tegen de toewijzing van een milieuvergunning wordt ingesteld door de in artikel 24, § 1, 5°, bedoelde tussenkomenende partijen - de belanghebbende omwonenden en de belanghebbende milieuverenigingen.

3. Indien men aanneemt dat de in artikel 24, § 2, aan de Executieve gegeven machtiging om de wijze te regelen volgens welke "het beroep moet worden ... behandeld" geen voldoende rechtsgrond oplevert om bij verordening voor de twee hiervoren beschreven hypothesen een eigen aangepaste

.../...

(1) Men kan aannemen dat het tweede geval bedoeld in artikel 25, § 2, van het decreet, slechts betrekking heeft op een beroep dat enkel maar werd ingediend door de in die paragraaf bedoelde overheden.

regeling vast te stellen, dan blijft als enige oplossing over ervan uit te gaan dat bij ontstentenis van een specifieke regeling, zoals artikel 25 van het decreet er een geeft voor de drie daarin vermelde gevallen, de termijnen ingeschreven in artikel 23, §§ 1 en 2, van het decreet enkel termijnen van orde zijn - zoals in vele procedures voorkomen - d.w.z. termijnen die door de (wetgever) decreetgever voor het vervullen van een verplichting te beslissen als passend worden beschouwd, maar op de naleving waarvan geen sanctie staat, ook al betekent dat uiteraard niet, dat er niet voor gezorgd moet worden de termijnen niet te overschrijden of, indien ze dan toch niet kunnen worden nageleefd, dat moet worden gepoogd het overschrijden van de termijnen zo kort mogelijk te houden.

Aangezien het decreet, enerzijds, in beginsel de beroepscolleges verplicht over in beroep aangebrachte zaken een beslissing te nemen en, anderzijds, de gestelde termijnen om uitspraak te doen in de huidige stand van de normering die beschouwd moeten worden als termijnen van orde, zijn de beroepscolleges derhalve verplicht om over in beroep aangebrachte zaken uitspraak te doen, ook al is de voor de uitspraak geldende termijn verstreken.

Dat heeft dan ook het voordeel dat aan alle partijen recht kan worden gedaan, iets wat niet gebeurt in de drie gevallen waarin artikel 25 van rechtswege een oplossing vaststelt die telkens uitsluitend ten voordele van de aanvrager van de vergunning strekt. In die gevallen verdwijnt een partij die gerechtigd is voor haar belangen op te komen en zich tegen de toekenning van de vergunning te verzetten,

.../...

door de valdeur die wordt opengezet door de eenvoudige onthouding van het beroepscollege om binnen de gestelde termijn aan alle partijen te geven wat het college verplicht is om aan de beroepers te geven, met name een gemotiveerde uitspraak over hun aanspraken of bezwaren. Men staat dan niet alleen voor een impliciete, niet gemotiveerde beslissing ten voordele van de aanvragers, maar ook voor een van rechtswege ingestelde administratieve rechtsweigering ten aanzien van de bezwaarindieners, wat voedsel kan geven aan de nare bedenking dat een beroepscollege rechtsweigering door stilzitten kan aanwenden als een gemakkelijke uitweg.

Een hardnekkige, impliciet afgewezen partij die zich gefrustreerd voelt kan zich tot de Raad van State wenden (1) om de vernietiging te vorderen van de impliciete toewijzing van de vergunning, impliciete afwijzing van verwerping van de vergunningsaanvraag. Die vordering kan worden gesteund op alle rechtmatigheidsgebreken die de procedure of de vergunning zelf kunnen aantasten.

Hoofdstuk XIV

Toezicht, onderzoeksmaatregelen, schorsing en opheffing

Artikel 47

Dit artikel bepaalt dat de Gemeenschapsminister ambtenaren van de waterzuiveringsmaatschappijen, "wat hun opdracht betreft", als toezichthoudende ambtenaren "aanstelt".

.../...

(1) Artikel 25 van het decreet tast de gelding van de wet op de Raad van State niet aan.

De waterzuiveringsmaatschappijen zijn opgericht - zoals bij artikel 15 reeds werd vermeld - door de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging. Volgens die wet zijn die maatschappijen publiekrechtelijke verenigingen met rechtspersoonlijkheid behorend tot de categorie B van artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige organismen van openbaar nut. In principe staan zij derhalve niet onder het direct hiërarchisch gezag van de Executieve, maar zijn slechts onderworpen aan het toezicht van de bevoegde minister (1).

Het lijdt evenwel geen twijfel dat in een uitvoeringsbesluit de Executieve in het kader van haar politieke opdracht met betrekking tot de verontreiniging van de oppervlaktewateren, de lozing van afvalwater, het gebruik van de rioleringen, taken toewijst onder meer ook taken van toezicht welke krachtens artikel 29, § 1, van het decreet moeten worden uitgevoerd.

.../...

(1) Zie enerzijds het koninklijk besluit van 17 april 1981 tot vaststelling van de statuten van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij, inzonderheid artikel 12, § 1, en § 2, 3°, en anderzijds het koninklijk besluit van 9 april 1975 tot vaststelling van de statuten van de waterzuiveringsmaatschappij van het kustbekken opgericht bij de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, inzonderheid artikel 13, § 1, en § 2, 3°.

Anderzijds moet evenwel worden aangenomen - de bestuursautonomie van de waterzuiveringsmaatschappijen indachtig - dat de Gemeenschapsminister zich niet direct eigener gezag kan inmengen in de werking van de maatschappijen, en dus niet direct opdrachten kan geven aan door hem aangewezen personeelsleden.

Wat betekent dat de bevoegde overheid van elke waterzuiveringsmaatschappij verplicht is die ambtenaren voor taken van toezicht aan te wijzen, die door de Gemeenschapsminister nodig geacht worden en door hem geschikt worden bevonden. Die ambtenaren verkrijgen alzo de door artikel 29, § 1, van het decreet en artikel 47 van het ontwerp bedoelde hoedanigheid die nodig is voor de uitoefening van de hun op grond van artikel 29, § 1, van het decreet en van artikel 48, § 1, van het ontwerp toegewezen bevoegdheden.

Artikel 48, § 1, inleidende volzin

Uit de hier ontworpen tekst zou kunnen afgeleid worden dat de controle op de lozing van afvalwater zowel het nemen van monsters van het geloosde water als van het ontvangende water inhoudt.

Uit de in litt. b, 1°, ontworpen regeling volgt dat monsternamen van het ontvangende (oppervlakte-) water facultatief is.

.../...

Volgens de gemachtigden moet de regeling zo begrepen worden dat in elk geval een monster van het geloosde water dient genomen te worden en eventueel, facultatief, monsters van het oppervlaktewater. Wanneer men van die faculteit gebruik maakt moet men minstens één monster stroomopwaarts en één stroomafwaarts van de lozing nemen.

Bijgevolg schrijve men in de inleidende volzin :

"De technische controle op de lozing van afvalwater omvat het nemen van minstens één monster van het geloosde water en, eventueel, van ten minste twee monsters van het ontvangende water ...".

Artikel 48, § 1, 1°, a)

1. Het ontwerp bepaalt dat de toezichthoudende ambtenaren monsters nemen of monsters laten nemen.

Daaruit kan worden afgeleid dat het de bedoeling is dat ook andere personen dan de aangewezen ambtenaren monsters zouden nemen.

Blijkens de uitleg van de gemachtigden beoogt men personeelsleden van de erkende laboratoria.

.../...

Die personeelsleden kunnen niet wettig zelfstandig monsters nemen. Zij kunnen dat enkel op directe aanwijzing van de bevoegde ambtenaren aan wie ze bijstand verlenen. De bewoordingen van artikel 48, § 1, 1°, c), d), en e), tonen overigens aan dat alleen de toezichthoudende ambtenaar zelf de monsters neemt.

2. Bovendien wordt gesteld dat men de monsters door het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie (I.H.E.) of door een daartoe door de Gemeenschapsminister erkend labo laat analyseren.

In dit verband valt te noteren dat het I.H.E. een nationale dienst is, ressorterend onder het Ministerie van Volksgezondheid.

Artikel 48, § 1, kan de Vlaamse Executieve bijgevolg niet machtigen om het instituut opdracht te geven bepaalde taken uit te voeren.

In het Ministerieel Comité voor Institutionele Hervormingen werd op 5 september 1979 met betrekking tot het I.H.E. beslist :

"Ministerie van Volksgezondheid :

1° ...

2° Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie : het instituut blijft nationaal. De Gewesten en de Gemeenschappen kunnen er op beroep doen en kontrakten met het instituut afsluiten. Zij zullen in dat geval inspraak hebben bij de aanwerving van het contractuele personeel".

Volgens de gemachtigde is het bij toepassing van die beslissing dat het Vlaamse Gewest op het I.H.E. beroep doet.

.../...

Artikel 48, § 1, 1°, f)

Deze bepaling regelt de verdere procedure "Zowel voor de analyse als voor de contra-analyse ...".

Tevoren werd nergens bepaald dat er een mogelijkheid tot contra-analyse bestaat. Evenmin wordt geregeld waar, op wiens kosten en hoe die dient te gebeuren. Volgens de gemachtigde kan ze naar keuze van de exploitant gebeuren in het laboratorium waar de analyse plaatsvindt of in een ander erkend labo.

Een en ander dient duidelijk in het ontwerp te worden geregeld.

Artikel 48, § 1, 2°, a)

In deze litt. a wordt gebruik gemaakt van een in een rechtsregel niet echt aangepaste stijlfiguur. "Aan" een inrichting wordt niets opgelegd. Wel wordt "voor" een inrichting iets opgelegd aan een exploitant. Kosten worden ook niet betaald door de inrichting, maar door de exploitant.

Artikel 48, § 1, 2°, b)

1. Men schrijve : "Vooraleer tot de uitvoering ... in deze littera bedoelde controlemetingen ...".

.../...

2. De laatste alinea van b), die begint met "De resultaten ...", heeft betrekking zowel op litt. a) als b). Dit dient duidelijkheidshalve in de tekst te worden geëxpliciteerd. Beter is nog de bepalingen onder te brengen in een, duidelijk van litt. b) afgescheiden litt. c.

Artikel 48, § 2, 1°, a)

Wat het "laten nemen van monsters" betreft, geldt dezelfde opmerking als gemaakt bij § 1, 1°, a).

Artikel 48, § 2, 1°, d)

Het verdient aanbeveling identieke begrippen in een tekst op dezelfde manier aan te duiden.

Men schrijve dus zoals in § 1, 1°, e) :

"1° aan de exploitant of aan zijn vertegenwoordiger".

Artikel 48, § 2, 1°, e)

Met betrekking tot de contra-analyse gelden dezelfde opmerkingen als deze uiteengezet bij de bespreking van § 1, 1°, f).

.../...

Artikel 48, § 2, 1°, f)

Men vervange ook hier "de directie van de inrichting" door "de exploitant".

Artikel 48, § 2, 2°

1. "Exploitant" is aangewezen ter vervanging van "de directie van de inrichting".
2. Men vervange, in de tweede alinea van b), "sub b)" door "littera".
3. Uit het tweede lid blijkt dat, in tegenstelling tot de regeling vervat in § 1, 2°, b), de controlemeting (zie b) niet noodzakelijk door de toezichthoudende ambtenaar moet gedaan worden. Het kan eventueel een andere toezichthoudende ambtenaar zijn, maar artikel 29, § 1, van het decreet verdraagt niet alleen maar een "persoon".

Artikel 48, § 4

De hier bedoelde voorwaarden zijn die, welke blijkens schriftelijke verklaringen van de gemachtigde, zijn opgelegd :

- met betrekking tot afvalwater door het besluit van de Vlaamse Executieve van 6 januari 1983 (Staatsblad 14 juni 1983);
- met betrekking tot luchtverontreiniging door het koninklijk besluit van 13 december 1966 (Staatsblad 14 april 1967), gewijzigd bij koninklijk besluit van 27 mei 1968 (Staatsblad 13 juli 1968);

.../...

- met betrekking tot geluidshinder door het koninklijk besluit van 2 april 1974 (Staatsblad 30 april 1974), gewijzigd bij koninklijk besluit van 15 april 1977 (Staatsblad 28 juni 1977).

De constructie van de zin zou verstaanbaarder worden indien men na de woorden "voldoen aan de voorwaarden" telkens aan de lijn zou gaan en telkens beginnen met de zinssnede : "met betrekking tot ... : de regelen genomen ter uitvoering van de wet ...;".

Artikel 49

Artikel 49 zou, iets minder cryptisch, als volgt kunnen worden gesteld :

"Het beroep ingesteld op grond van artikel 34 van het decreet moet bij aangetekend schrijven worden ingediend binnen een termijn van tien dagen na ontvangst van het proces-verbaal van vaststelling van inbreuken en van de daarop gesteunde dwangmaatregelen als bedoeld in artikel 31, § 5, of artikel 32, § 2, van het decreet".

Artikel 50, § 1

Met een "gunstig" advies (in de laatste zin) wordt, volgens de gemachtigde ambtenaar, bedoeld dat de toezichthoudende ambtenaren geacht worden akkoord te gaan met de schorsing of opheffing.

.../...

De duidelijkheid vereist dat "gunstig geacht advies" vervangen wordt door wat, zonder twijfel te doen ontstaan, bedoeld wordt, bijvoorbeeld door het zinsdeel "worden de ambtenaren geacht de voorgenomen maatregel bij te treden".

Artikel 51

Aangezien de beslissing waarbij een milieuvergunning wordt geschorst of opgeheven krachtens paragraaf 3 moet worden bekendgemaakt, is het aangewezen ook aan het instellen van een beroep, en aan de uitspraak over dat beroep op dezelfde wijze bekendheid te geven.

Hoofdstuk XV

Indelingslijst van de hinderlijke inrichtingen en lijsten van de categorieën van inrichtingen waarvoor een milieueffectrapportering en/of een veiligheidsrapport wordt vereist

Dit hoofdstuk verdeelt, ter uitvoering van artikel 3 van het decreet, de hinderlijke inrichtingen in drie klassen en bepaalt, gelezen in samenhang met artikel 15, § 2, van het ontwerp, voor elke bedoelde inrichting de overheidsorganen die advies moeten verlenen in verband met het toekennen van de vergunning (artikel 52).

In uitvoering van artikel 7, § 1, van het decreet worden de categorieën van inrichtingen aangewezen waarvoor een VR (artikel 53) of een MER (artikel 54) vereist is.

.../...

Artikel 52

1. De indelingslijst van de hinderlijke inrichtingen verschilt volgens de gemachtigden van deze opgenomen in het A.R.A.B. hoofdzakelijk hierin, enerzijds, dat ernaar gestreefd werd de bevoegdheid over het toekennen van vergunningen zoveel mogelijk naar de colleges van burgemeester en schepenen te verschuiven en anderzijds dat een aantal categorieën aan de lijst van hinderlijke inrichtingen worden toegevoegd.

2. Men schrijve beter :

"De bij dit besluit bedoelde ...".

3. In de voetnoot op p. 24 van het ontwerp schrijven men :

"W = inrichting, waarvoor de bevoegde waterzuiveringsmaatschappij ...".

4. Bemerkingen bij diverse rubrieken

Rubriek 2.2.5.

Met "gevaarlijke stoffen" bedoelt men volgens de gemachtigden deze bedoeld bij artikel 53, § 3, van het ontwerp.

Die bedoeling dient in de tekst geëxpliciteerd.

.../...

2.5. en 2.6.

1. Deze rubrieken delen de afvalverwijderingsinstallaties, naargelang het geval, in klasse 1, 2 of 3 in.

Het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen bevat reeds, in hoofdstuk V, een verguningsregeling voor "inrichtingen waarin afvalstoffen worden verwijderd". Dergelijke inrichtingen mogen blijkens artikel 25 van dat decreet niet ingericht, opgericht, uitgebreid, verplaatst, gewijzigd of verbouwd worden zonder vergunning.

Bedoelde vergunning wordt verleend door de bestendige deputatie, op advies van het college van burgemeester en schepenen (artikel 26).

Artikel 27 geeft de Vlaamse Executieve terzake de uitwerking van de regeling uitvoeringsbevoegdheid.

2. Het ontwerp steunt uitsluitend op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning als rechtsgrond. Dat decreet bedoelt geenszins het decreet betreffende het beheer van de afvalstoffen te wijzigen. Beide regelingen zijn complementair en hebben een eigen bestaansreden.

3. Een en ander kan gestaafd worden door het feit dat het Afvalstoffendecreet vooral gericht is op het voorkomen van het ontstaan van, de verwerking en de controle van het afval zelf (artikel 2). Daarom worden in artikel 4 expliciet

.../...

een aantal materies uit het toepassingsgebied gesloten (bijvoorbeeld : het afvalwater en de luchtverontreiniging). Dit decreet heeft dus niet tot doel de invloed van de exploitatie van dergelijke inrichtingen op het leefmilieu in zijn geheel te regelen.

Wel kan als bezwaar geopperd worden dat uit wets-technisch oogpunt het allicht aangewezen ware dergelijke, toch zeer aanverwante regelingen in één wettelijke tekst onder te brengen.

In het Commissieverslag (p. 7 van Stuk 291 (1984-1985) - nr. 14) zet de Minister uiteen waarom de vergunning bedoeld in het Afvalstoffendecreet niet in het decreet betreffende de milieuvergunning werd geïntegreerd : de - zeer jonge - wetgeving inzake afvalstoffen "moet eerst de kans krijgen ten volle uitgevoerd te worden en in de praktijk uitgetest". De Minister voegt eraan toe :

"Een aanpassing van het Afvalstoffendecreet kan dan uitgevoerd worden, waarbij vergunningsaanvragen voor inrichtingen die zowel onder het milieuvergunningsdecreet als onder het afvalstoffendecreet zouden ressorteren in het geïntegreerd systeem zouden opgenomen worden".

Vermits het geenszins de bedoeling is van het ontwerp afbreuk te doen aan het Afvalstoffendecreet, zijn er geen fundamentele juridische bezwaren tegen het onderwerpen van afvalverwijderingsinstallaties aan de milieuvergunning.

.../...

In een eerste stadium leidt die regeling tot het opleggen van een bijkomende vergunning, maar het lijkt de bedoeling van de Vlaamse Executieve later tot een integratie van beide vergunningen over te gaan.

In rubriek 2.6. dient, indien het de bedoeling is installaties voor chemische omzetting van andere dan toxische en gevaarlijke afvalstoffen aan vergunning of melding te onderwerpen, de term "chemische omzetting" ingelast.

In tegenstelling tot rubriek 2.5. vermeldt rubriek 2.6. NIET de opslag in de grond, van afval. Volgens de gemachtigde is dit bewust gebeurd daar geoordeeld wordt dat met betrekking tot bedoeld (niet-gevaarlijk noch toxisch) afval de regeling van het Afvalstoffendecreet volstaat.

2.6.

Men late de vermelding naast a) voorafgaan door het woord "van".

Rubriek 3.

Het opschrift somt de bedoelde bedekkingsmiddelen op.

De verdere uitwerking van de rubriek herneemt telkens het begrip "bedekkingsmiddelen".

.../...

Gelet op de strafbepalingen vervat in het decreet, dient bedoelde opsomming beperkend en precies te zijn.

Men vermijde dan ook de term "analoge produkten". Ofwel wordt hij geschrapt, ofwel wordt hij vervangen door een precieze opsomming.

Rubriek 4.

De opmerking hierboven met betrekking tot rubriek 3. geformuleerd, geldt ook hier, mutatis mutandis, wat het woord "enz." betreft.

Dat woord dient geschrapt of vervangen door een precieze opsomming.

Rubriek 5.

5.2.

Er wordt een onderscheid gemaakt naargelang de opslagplaatsen al dan niet in "woongebieden" gelegen zijn.

In de voetnoot wordt, wat de definitie van "woongebied" betreft, verwezen naar artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen. Dit artikel bevat evenwel geen definities. Het houdt alleen een indeling in van de in een (ontwerp-) gewestplan begrepen grond.

.../...

Men vervange derhalve "definities" door "indeling".

Artikel 5 van bedoeld koninklijk besluit van 28 december 1972 bepaalt de bestemming van de "woongebieden" op de volgende manier :

"Artikel 5.

1. De woongebieden :

1.0. De woongebieden zijn bestemd voor wonen, alsmede voor handel, ...

1.1. De woonuitbreidingsgebieden zijn uitsluitend bestemd voor groepswoningbouw (à la construction groupée d'habitations) zolang de bevoegde overheid over de ordening van het gebied niet heeft beslist ...".

De term woongebieden wordt alzo in twee betekenissen gebruikt : een algemene waarin dan ook de woonuitbreidingsgebieden zijn begrepen, en een meer bijzondere. Naar analogie met rubriek 8.1. moet het woord "woongebieden" in de rubriek 5.2. in zijn algemene betekenis worden begrepen.

Rubriek 8.

8.2.

Men schrappe "e.d." of vervange het door precieze vermeldingen.

.../...

Men schrijve : "... met uitzondering van inrichtingen waar uitsluitend huisdieren, vissen of schildpadden en elders in deze lijst vermelde dieren worden gehouden".

8.3.

Hier wordt een onderscheid gemaakt tussen drie zones, welke in voetnoot worden omschreven.

1. Vermits artikel 2 van het bovenvermeld koninklijk besluit van 28 december 1972 geen definities bevat is het beter op de tweede lijn van de inleidende zin te schrijven : "... zoals bedoeld in het koninklijk besluit van ...".

2. Zone III

Men schrijve :

"de andere agrarische gebieden dan deze bedoeld in zone II".

8.4.1.

Woongebieden dient weer in zijn algemene betekenis te worden begrepen.

8.5.

1. Men schrappe op de derde regel "e.a." of men vervange die vermelding door precieze vermeldingen.

.../...

2. De verwijzing in voetnoot naar bladzijden van de gepolykopieerde tekst van het ontwerp die aan de Raad is overgemaakt, heeft uiteraard geen zin. Men moet verwijzen naar de rubriek waarop de voetnoot waarnaar wordt verwezen, betrekking heeft. In onderhavig geval naar rubriek 8.3. Deze opmerking wordt niet herhaald.

8.7.

Men schrappe "e.d." of vervange die vermelding door precieze vermeldingen.

8.7.2.

Men schrijve : "meer dan 300 dieren :".

De ontworpen tekst is, zo wordt door de gemachtigden toegegeven, niet correct, daar hij geen regeling inhoudt voor de inrichtingen met meer dan 5.000 dieren.

8.8.

De verwijzing (***) wordt niet gevolgd door een voetnoot.

Bedoeld wordt uiteraard te verwijzen naar de voetnoot bij rubrieken 8.3.1. e.v.

.../...

Rubriek 9.

Men schrappe "enz." of vervange het door precieze vermeldingen.

Rubriek 10.

Zie de opmerking met betrekking tot rubriek 9. hierboven.

Rubriek 12.

Het verdient aanbeveling het begrip "farmaceutische stoffen" te definiëren, bijvoorbeeld door te verwijzen naar artikel 1 en - eventueel - 1bis van de wet van 25 maart 1964 op de geneesmiddelen.

12.2.b)

Men schrijve : "meer dan 5 kW tot en met 200 kW".

Rubriek 13.

1. Men schrappe "enz." of precisere.
2. Men schrijve : "b) meer dan 5 kW ...".

.../...

Rubriek 15.15.6.

Gelet op de formulering van 15.7. en 15.8.,
schrijve men : "... met een waterinhoudsvermogen van : ...".

De gemachtigden zijn het hiermee eens.

15.7.

De woorden "met uitzondering van deze bedoeld
onder rubriek 47" kunnen wegvallen : de rubriek 47. slaat
op doorvoeropslagplaatsen die een eigen regeling hebben.

Rubriek 16.16.2.

Men schrijve, cf. 16.1., "met een capaciteit van
...".

16.4. en 5.

Onaangepaste verwijzing.

Rubriek 17.

Men schrappe de vermelding "e.d." of vervange
ze door een precieze formulering.

.../...

Rubriek 18.

Hetzelfde geldt voor de vermelding "soortgelijke produkten".

Rubrieken 20. en 25.

Idem met betrekking tot de vermelding "en analoge produkten".

Rubriek 27.27.4.

Met "daarmee gelijkgestelde mengsels" beoogt men volgens de gemachtigden : mengsels die ammoniumnitraat bevattende meststof bevatten en hinderlijk zijn wegens de sterke geur en de mogelijke grondwaterverontreiniging.

Men schrijve dat dan ook als dusdanig.

Rubriek 28.28.5.4.

Het ware duidelijker te schrijven :

"... uit metaal, daarin begrepen het stralen van die metalen of voorwerpen uit metaal met zand of andere produkten".

.../...

28.5.6.

Men schrijve : "... en met een gezamenlijk inhoudsvermogen van : ...".

28.5.7.

Men bedoelt volgens de gemachtigden met "ontvlambare" hetzelfde als omschreven met betrekking tot rubriek 16.1.

Men verwijze dan ook naar die definitie.

Rubriek 29.29.4.

Men schrappe de vermeldingen "enz." en "andere dergelijke materialen" of vervange ze door precieze formuleringen.

Rubriek 32.

Hetzelfde geldt voor de vermelding "soortgelijke materialen".

Rubriek 33.

Idem met betrekking tot de vermelding "soortgelijke produkten".

.../...

Rubriek 37.

1. Rubriek 37. behelst de indeling van de inrichtingen die op diverse manieren met springstoffen te maken hebben.

2. Er dient in dit verband opgemerkt dat de wet van 28 mei 1956 betreffende ontplofbare en voor deflagratie vatbare stoffen en mengsels en de daarmee geladen tuigen bepaalt dat de Koning, in het belang van de openbare veiligheid, het fabriceren, opslaan, ... van bedoelde stoffen regelt en aan vergunning kan onderwerpen.

In uitvoering van vermelde wet werd het koninklijk besluit van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen, genomen.

3. Het koninklijk besluit van 23 september 1958 houdt in hoofdstuk II een indeling der fabrieken en magazijnen en een vergunningsregeling in, stellende dat springstoffen-fabrieken en -depots inrichtingen zijn die als gevaarlijk, ongezond en hinderlijk ingedeeld zijn.

4. Vermits het koninklijk besluit van 23 september 1958 mede uit het oogpunt van de arbeidsbescherming is geconcipieerd - zie inzonderheid artikel 9, 4°, dat bepaalt dat de vergunningsaanvragen "de ontworpen maatregelen om de hinder waartoe de inrichting aanleiding zou kunnen geven, zowel voor de tewerkgestelde personen als voor ... te voorkomen of te verminderen" moeten vermelden - kan de Vlaamse Executieve haar regeling niet in de plaats stellen van deze nationale regeling.

.../...

Bijgevolg zullen ook op dit domein twee verguningsstelsels naast elkaar bestaan, zoals het geval is met betrekking tot de inrichtingen die door het A.R.A.B. zijn ingedeeld (1).

Rubriek 40.

Men schrappe de vermelding "en soortgelijke producten" of vervange ze door een precieze formulering.

40.5.

Men dient ofwel uitzondering te maken voor de opslagplaatsen bedoeld onder rubriek 47.; ofwel in rubriek 47. uitzondering te maken voor de in rubriek 40.5. bedoelde opslagplaatsen.

Rubriek 43.

Men schrappe de vermelding "soortgelijke producten" of precisere.

.../...

- (1) De vervaardiging, opslag, verkoop, vervoer, bewaring en gebruik van springstoffen zijn ook opgenomen in de lijst voorkomend in hoofdstuk II van het A.R.A.B., doch niet ingedeeld. Er wordt slechts verwezen naar een "speciale regeling".

Rubriek 44.44.1.2.a)

Men schrappe uiteraard de woorden "minder dan".

44.3.

Men schrappe "enz." of precisere.

44.4.3.

Met "werkplaatsen bestemd voor leurhandel" bedoelt men volgens de gemachtigden werkplaatsen waar marktkramers e.d. hun vis- en vleeswaren bereiden.

De tekst dient dan ook op punt gesteld.

44.4.4.

Met "verkooppunten" beoogt men blijkens de verstrekte uitleg alleen vaste inrichtingen, m.a.w. "winkels" en niet, bijvoorbeeld, marktkramers.

De ontworpen tekst laat dit niet blijken.

.../...

44.5.

1. Men schrappe de vermelding "enz." te meer een precisering van het begrip "zuivelprodukten" allicht niet nodig is.

2. Men schrijve naast b) : "meer dan 5 kW ...".

44.7.

Zie, mutatis mutandis, de eerste opmerking met betrekking tot rubriek 44.5.

44.11.

Men schrappe "enz." of precisere.

44.13.

1. Men vulle als volgt aan : "... en voor losse granen, met een capaciteit : ...".

2. Men beoogt uiteraard in voetnoot te verwijzen naar de juiste rubriek.

Rubriek 47.

Het begrip "zeehavengebied" dient preciezer omschreven.

.../...

Bedoeld zijn alleen de havens van Antwerpen, Gent en Zeebrugge en niet de op Vlaams grondgebied gelegen installaties van de Brusselse haven.

Rubriek 49.

Zie, mutatis mutandis, de opmerking bij rubriek 40.5.

Artikel 53

Dit artikel bevat de lijst van de inrichtingen waarvoor een veiligheidsrapport is vereist.

Die lijst is - grotendeels letterlijk - gebaseerd op de "Sevesorichtlijn" van 24 juni 1982 (82/501/EEG).

Artikel 53, § 2

In fine naast het eerste streepje ontbreekt het woord "worden".

Artikel 54

Dit artikel bepaalt de lijst van de - men schrijve categorieën van - inrichtingen waarvoor een milieueffectrapport is vereist bij de vergunningsaanvraag.

.../...

Er valt te noteren dat de richtlijn van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (85/337/EEG) in artikel 4, lid 1, en bijlage I, 1, 6 en 4 raffinaderijen van ruwe aardolie, geïntegreerde hoogovenbedrijven voor productie van ruwijzer en staal en geïntegreerde chemische installaties aan een MER onderwerpt, ongeacht hun capaciteit.

Artikel 54 beperkt in zijn 1), 3) en 7), de MER-plicht tot inrichtingen met een bepaalde minimumcapaciteit.

Ter zake is bedoelde richtlijn dus niet volledig uitgevoerd.

Hoofdstuk XVI - Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 55, § 1

1. Deze bepaling houdt in dat voor een inrichting die vergunningsplichtig wordt door het van kracht worden van het ontwerp, een vergunning dient aangevraagd overeenkomstig de regelen voor inrichtingen die na hun inbedrijfstelling vergunningsplichtig worden door aanvulling of wijziging van de indelingslijst als bedoeld in artikel 16 van het decreet.

Logischerwijze is dat artikel 16 inderdaad toepasselijk ook al is het hier bedoelde geval niet uitdrukkelijk in artikel 16 vermeld.

.../...

2. Het is nodig in de tekst ook te verwijzen naar de artikelen 33 en 34 van het ontwerp, die de procedure regelen voor het verlenen van vergunningen bij toepassing van artikel 16 van het decreet.

Artikel 55, § 2

Deze bepaling stelt dat voor een inrichting die meldingsplichtig wordt door het van kracht worden van het ontwerp, de melding moet gebeuren overeenkomstig hoofdstuk I van het ontwerp.

Dit houdt onder meer in dat de melding dient te gebeuren binnen de zes maanden na het van kracht worden van het ontwerp : overeenkomstige toepassing van artikel 3.

In dit verband dient verwezen naar de opmerking met betrekking tot artikel 3.

Artikel 55, § 3

Volgens deze bepaling is artikel 18, § 3, van het decreet niet van toepassing op de milieuvergunningen waarvan de "termijn" - lees "geldigheid" - verstrijkt binnen het jaar na de inwerkingtreding van het ontwerp.

De bepaling vindt een rechtsgrond in artikel 18, § 5, : de Executieve kan nadere regelen vaststellen in verband met de duur en de hernieuwing van de vergunningen.

.../...

Het geval bedoeld in artikel 55, § 3, is uitzonderlijk en het gevolg van het instellen van de nieuwe regelingen van het decreet en van het in uitzicht gestelde uitvoeringsbesluit. De Executieve kan daarom aangepaste overgangsbepalingen vaststellen.

De bedoeling van artikel 55, § 3, is zeker niet dat na het verstrijken van de geldigheid van een vroeger gegeven vergunning of na het verstrijken van de 20 jaar bedoeld in artikel 44, geen nieuwe vergunning moet worden aangevraagd. De bedoeling is dat de sanctie gesteld op het niet aanvragen van een vergunning binnen de in artikel 18, § 3, bepaalde periode, niet geldt, onverminderd evenwel een analoge toepassing van het bepaalde in artikel 55, § 4.

Artikel 55, § 4

De grondslag voor paragraaf 4 is gelegen in het beginsel dat ten grondslag ligt aan artikel 21, § 1, van het decreet : de bevoegdheid van de overheid om de vergunningsvoorwaarden waaronder vergunningen gegeven werden ambtshalve te wijzigen als dat nodig wordt geacht.

Inrichtingen die behoren tot een categorie waarvoor een MER of VR verplicht is, zijn inrichtingen waarvan het vestigen en het exploiteren bijzondere risico's meebrengen.

De overheid om te weten welke maatregelen op grond van artikel 21, § 1, vereist kunnen zijn moet, volgens de

.../...

normale regelen, de informatie over die inrichtingen met bijzondere risico's vanwege de exploitanten verkrijgen. De exploitanten hebben daartoe de verplichting, zo niet zijn artikel 21, § 1, en artikel 26 van het decreet van toepassing.

Artikel 56

Blijkens dit artikel worden titel I en titel IV van het A.R.A.B. "opgeheven voor de aangelegenheden geregeld in dit besluit".

Het is wenselijk dat de aandacht wordt gevestigd op de toestand waarin dezelfde activiteiten het onderwerp kunnen zijn van concurrerende regelingen vastgesteld vanuit de verzorging van verschillende belangen en waarden waarvoor verschillende overheden instaan.

In verband met titel I en titel IV van het Algemeen reglement van de arbeidsbescherming ligt het probleem moeilijker dan gewoonlijk omdat de belangen en waarden waarvoor het Vlaamse Gewest instaat, vroeger ook in diezelfde titels werden beschermd, terwijl enerzijds die bescherming naar het Vlaamse Gewest is overgedragen en anderzijds die titels overanderd zijn gebleven.

Men kan denken klaarheid te scheppen door de formule gebruikt in artikel 56 van het ontwerp. De moeilijkheid is dat het begrip "opheffing van een regeling" normaal het verval en het verdwijnen van de regeling inhoudt, terwijl artikel 56 die regelingen niet doet vervallen en niet doet verdwijnen.

.../...

Een formule die zegt wat ze zeggen moet, maar niet meer suggereert dan wat gedaan wordt, kan als volgt worden gesteld :

"De bepalingen opgenomen in Titel I en Titel IV van het Algemeen reglement van de arbeidsbescherming en vastgesteld bij besluit van de Regent van 11 februari 1946, verliezen voortaan hun gelding met betrekking tot de aangelegenheden die geregeld worden door dit besluit".

Artikel 57

Dit artikel verwijst met betrekking tot de vorm van de vergunningsaanvragen en -beslissingen en van het MER en VR naar de bijlagen 1 tot 4 bij het ontwerp.

Deze bepalingen zouden beter in de desbetreffende hoofdstukken opgenomen worden.

1. Zo zou men, wat de vergunningsaanvraag betreft, een paragraaf 4 kunnen toevoegen aan artikel 5, als volgt luidend :

"§ 4. De vergunningsaanvraag dient opgesteld volgens het model opgenomen in bijlage 1" (1).

.../...

(1) Onder voorbehoud van de tweede opmerking bij bijlage 1.

Vermits bedoeld model evenwel de vermelding van meer gegevens vraagt dan vermeld in artikel 5 (1) dient correlatief de inleidende volzin van paragraaf 1 van dat artikel aangepast.

Men schrijve bijvoorbeeld :

"§ 1. Ongeacht de klasse waartoe de inrichting behoort en onverminderd de toepassing van § 4, dient de vergunningsaanvraag te vermelden :

..."

Het lijkt evenwel aangewezen de bewuste gegevens vermeld in de bijlage, op te nemen in de opsomming van artikel 5, § 1.

2. Wát de beslissing over de vergunningsaanvraag betreft, ware het aldus beter een paragraaf 2 in artikel 25 in te lassen :

"§ 2. De beslissing dient opgesteld volgens het model opgenomen in bijlage 2" (2).

3. Met betrekking tot de vorm van het MER en het VR verdient het in dezelfde zin aanbeveling een artikel 10, § 5, in te voegen die als volgt zou kunnen luiden :

.../...

(1) Bijvoorbeeld : geboorteplaats en -datum (rubriek 1.1.), gegevens met betrekking tot de oprichtingsakte (rubriek 1.2.).

(2) Onder voorbehoud van de tweede opmerking bij bijlage 2.

"§ 5. Het milieueffectrapport en het veiligheidsrapport dienen opgesteld volgens de modellen respectievelijk opgenomen in de bijlagen 3 en 4".

Artikel 58

De datum dient uiteraard te worden aangepast.

Bijlage 1

1. Bijlagen 1 a en 1 b bevatten respectievelijk een model voor de aanvraag van een vergunning voor inrichtingen van eerste en tweede klasse.

2. Blijkbaar (zie de vakken bestemd voor de administratie die respectievelijk alleen de bestendige deputatie en het college van burgemeester en schepenen als bevoegde overheden aanwijzen) wordt bedoeld formulier niet opgelegd aan de in artikel 9, § 1, (Staat, Gemeenschap ...) en artikel 9, § 2, tweede lid, (gemeenten, verenigingen van gemeenten ...) van het decreet bedoelde vergunningsaanvragers.

In bedoelde gevallen zijn immers respectievelijk de Executieve en de bestendige deputatie de overheden waarbij de aanvragen moeten ingediend worden, ongeacht de klasse waartoe de betrokken inrichtingen behoren.

Deze bedoeling wordt bevestigd door de gemachtigde ambtenaar.

Daartegen is geen juridisch bezwaar te formuleren, maar dan zou de tekst van het bij de bespreking van artikel 57 voorgestelde artikel 5, § 4, dienen te worden aangepast.

Men zou also kunnen schrijven :

"De vergunningsaanvraag - met uitzondering van die welke bedoeld is in artikel 9, § 1, en in artikel 9, § 2, tweede lid, van het decreet - dient te worden opgesteld ..." (verder de tekst voorgesteld in de bespreking van artikel 57).

.../...

3. Het opschrift van rubriek A.1.2. luidt beter : "Rechtspersonen" in plaats van "Vennootschappen" : rechtspersonen welke geen vennootschap zijn (bijvoorbeeld V.Z.W.'s) zijn ook bedoeld.

4. Blijkens de verstrekte uitleg bedoelt men in artikel 5, § 1, 3°, van het ontwerp met "hermachtigen", "hernieuwen", in de zin van artikel 18, § 5, van het decreet.

Men vervange bijgevolg in rubriek 3.1. "hermachtiging" door "hernieuwing".

5. Gelet op het opschrift van beide formulieren (respectievelijk aanvragen ... eerste klasse en ... tweede klasse) is de vermelding in rubriek 3.2. van de klasse overbodig.

6. Artikel 5, § 1, 7°, van het ontwerp bepaalt dat de vergunningsaanvraag onder meer "de aard ... van de tussenprodukten" moet vermelden.

Bijgevolg dient rubriek B.1.4° te worden aangevuld met de "tussenprodukten", ofwel dient de tekst van voormeld artikel in overeenstemming te worden gebracht met de bijlage.

7. Voetnoot (4) bij rubriek B.2.1.1. wordt beter herschreven als volgt :

"Enkel regenwater dat onvermijdelijk in contact komt met verontreinigende stoffen".

.../...

8. Rubriek B.3.3° is niet geheel in overeenstemming met de tekst van artikel 5, § 3, van het ontwerp.

Laatstgenoemde bepaling stelt : "...gelegen in een straal van 100 m rond de inrichting" daar waar de bijlage het heeft over : "... een straal van 100 m rond de percelen waarop de inrichting gelegen of gepland is".

Eenvormigheid in de formulering is gewenst.

Bijlage 2

1. De bijlagen 2 a en 2 d bevatten respectievelijk modellen voor positieve en negatieve beslissingen over vergunningsaanvragen eerste en tweede klasse.

2. Zoals in bijlage 1 zijn de modellen blijkbaar niet bedoeld voor de gevallen vermeld in artikel 9, § 1, en § 2, tweede lid, van het decreet daar respectievelijk uitsluitend de bestendige deputatie en het college van burgemeester en schepenen als bevoegde overheden worden vermeld.

Mutatis mutandis dient dan ook dezelfde opmerking geformuleerd.

3. Gelet op artikel 25, 1°, van het ontwerp, dat de vermelding van de datum van de aanvraag vereist, schrijven : "- Gelet op de aanvraag van ... waarbij ...".

.../...

4. Gelet op artikel 25, 2°, van het ontwerp en de uitleg van de gemachtigden (cf. supra) moeten alle identificatiegegevens bedoeld in artikel 5, 1° en 2°, van het ontwerp, in de beslissing vermeld worden.

5. De opmerking nr. 5 bij bijlage 1 geldt mutatis mutandis ook hier met betrekking tot de tekst naast het eerste streepje.

6. Naast het zesde streepje wordt in bijlagen 2 a en 2 b alleen verwezen naar het advies van de provinciale milieuvergunningscommissie.

Het is nodig ook te verwijzen naar het advies van de adviesverlenende overheidsorganen vermits in het decreet duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen die adviezen en dat van de milieuvergunningscommissies.

7. De laatste twee gedeelten van de aanhef van de ontworpen model-beslissingen bevatten stereotiepe formules die als "motivering" zijn bedoeld, maar niets betekenen.

7.1. Omtrent de motiveringsplicht van de overheid met betrekking tot A.R.A.B.-vergunningen bestaat een uitgebreide rechtspraak van de afdeling administratie van de Raad van State.

Die rechtspraak kan in grote lijnen als volgt worden samengevat :

.../...

- het besluit mag gemotiveerd zijn door verwijzing naar verslagen en adviezen
(zie bijvoorbeeld de arresten 15.501 dd. 10/10/72; 16.252 dd. 19/2/74; 17.299 dd. 25/11/75; 19.880 dd. 30/10/79 en 20.451 dd. 24/6/80);

- een loutere verwijzing naar adviezen waarvan de inhoud aan de betrokken bestuurde onbekend is, voldoet niet aan de belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht die gelegen is in de beschouwing dat de bestuurde in de beslissing de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, onder meer opdat hij met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden (1)
(arrest 21.635 dd. 3/12/81);

- stijlformules en standaardmotiveringen kunnen slechts als geldig worden aanvaard indien zij worden voorafgegaan door een bespreking van de concrete gegevens van de zaak

.../...

(1) Ook de memorie van toelichting bij het decreet (bespreking van artikel 16, later 17 geworden) stelt : "De aanvrager moet in de beslissing de motieven kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen om met kennis van zaken te kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een beroep te bestrijden".

(o.a. de arresten 19.102 en 19.103 dd. 28/6/78 (1); 19.175 dd. 6/10/78 (1); 19.904 dd. 13/11/79; 22.046 dd. 18/2/83; 23.001 dd. 4/3/83 en 23.175 dd. 28/4/83);

- de beslissing dient andersluidende adviezen te beantwoorden

(o.a. de arresten 16.207 dd. 22/1/74; 17.594 dd. 30/4/76; 17.595 dd. 4/5/76; 17.762 dd. 9/8/76; 18.129 dd. 22/7/77; 18.272 dd. 31/1/78 en 21.633 dd. 3/12/1981).

7.2. Uit wat voorafgaat en gelet op het feit dat volgens de gemachtigden de diverse adviezen niet aan de belanghebbenden zullen meegedeeld worden, kan worden besloten dat, om te voldoen aan de motiveringsvereiste opgelegd door artikel 17 van het decreet, zoals de inhoud ervan is verduidelijkt in de memorie van toelichting - cf. voetnoot bij 7.1., tweede streepje - de standaardformule opgenomen in de laatste considerans van de ontwerp-beslissing dient vervangen door een geïndividualiseerde motivering van de beslissing die in voorkomend geval de adviezen waarvan afgeweken wordt, weerlegt (2).

.../...

- (1) In deze arresten wordt meer bepaald gesteld dat de vaststelling, in algemene bewoordingen weergegeven in de aanhef, luidens welke het gevaar en de hinder die eigen zijn aan de exploitatie in de inrichting kunnen worden verholpen door het inacht nemen van de reglementaire voorschriften en van de door het vergunningsbesluit opgelegde voorwaarden, op zichzelf als motivering niet volstaat. Voormelde vaststelling is vergelijkbaar met de "motivering" ontworpen in bijlage 2 a en 2 c.
- (2) Artikel 25, 3°, van het ontwerp legt dergelijke weerlegging expliciet op, doch dit komt niet tot uiting in de modellen opgenomen in bijlage 2.

Deze vaststelling geldt ook voor de zogenaamde "positieve" beslissingen (bijlage 2 a en 2 c), enerzijds vermits dergelijke beslissingen specifieke vergunningsvoorwaarden aan de aanvrager kunnen opleggen en anderzijds opdat inzonderheid de in artikel 24, § 1, 5°, van het decreet bedoelde personen met kennis van zaken zouden kunnen uitmaken of het al dan niet aangewezen is beroep in te stellen.

8. Het is verkieslijk het woord "BESLUIT" door "BESLIST" te vervangen en de diverse artikelen in voorkomend geval dienovereenkomstig aan te passen.

9. In artikel 1 ontbreken telkens de woorden "te exploiteren".

"Mits" is een voegwoord.

10.1. Artikel 2 van bijlage 2 b en 2 d is een herhaling van het principe vervat in artikel 5, § 1, van het decreet.

10.2. Artikel 3 van bijlage 2 a en 2 c is een herhaling van het principe vervat in artikel 5, § 2, van het decreet.

11.1. Artikel 4, 1°, van bijlage 2 a en 2 c bepaalt eenvormig de termijn voor inbedrijfstelling van de vergunde inrichting op drie jaar.

Dit is niet geheel in overeenstemming met artikel 17, tweede lid, van het decreet, dat de vaststelling van individuele termijnen voor ingebruikneming mogelijk maakt. Wel wordt een maximumtermijn van drie jaar bepaald.

.../...

De ontworpen regeling wijkt af van bedoelde decreetbepaling in zover zij de uitdrukkelijk toegewezen bevoegdheid van de tot beslissen gehouden overheid om geval per geval te beslissen op grond van de eigen kenmerken van de zaak, aan die overheid ontnemt.

11.2. Artikel 4, 2°, van bijlage 2 a en 2 c is een loutere herhaling van artikel 28, § 1, van het decreet.

12. Artikel 5 van bijlage 2 a en 2 c is een herhaling van artikel 8 van het decreet.

13. Artikel 6, 1°, van bijlage 2 a en 2 c en artikel 3, 1°, van bijlage 2 b en 2 d herhalen artikel 26, § 1, van het ontwerp.

Het 2° van voormelde artikelen herneemt de idee die ten grondslag ligt aan de artikelen 28, 7°, en 30, 6°, van het ontwerp.

De opsomming is evenwel niet in overeenstemming met voormelde bepalingen : toevoegen kan, weglaten niet.

14. De artikelen 7 van bijlage 2 a en 2 c en 4 van bijlage 2 b en 2 d vestigen de aandacht op de mogelijkheid beroep aan te tekenen en wijzen op de beroepstermijn.

Men schrijve : "Aan dat beroep moet worden toegevoegd : ...".

15.1. Artikel 9 van bijlage 2 a en 2 c is een toepassing van artikel 43 van het ontwerp.

.../...

Volledigheidshalve zou men in bijlage 2 a ook moeten schrijven zoals in bijlage 2 c :

"1°. Elke toevoeging zal het voorwerp uitmaken van een vergunningsaanvraag ingediend bij de bestendige deputatie" (1).

Dienovereenkomstig dienen de nummers van de indeling van artikel 9 te worden aangepast.

15.2. In artikel 9 van bijlage 2 c kan men met "een hogere klasse" uiteraard alleen de eerste klasse bedoelen.

16. Artikel 10 van bijlage 2 a en 2 c vindt zijn rechtsgrond in artikel 22, derde lid, van het decreet.

De hier aan de exploitant opgelegde verplichting zou in hoofdstuk XI van het ontwerp moeten worden ingeschreven. Eventueel kan zij in het beschikkend gedeelte van de beslissing worden herhaald als nuttig geachte waarschuwing voor de exploitant.

De woorden "de bevoegde ambtenaar (A.R.O.L.)" dienen te worden vervangen door een preciezere formulering die de aanvrager duidelijk maakt aan welke dienst hij bedoelde mededeling moet richten.

.../...

(1) Is enkel een niet onmisbare inlichting : de eventualiteit dat de verandering van de inrichting een indeling in een hogere klasse tot gevolg heeft kan voor inrichtingen die reeds tot de eerste klasse behoren, immers geen toepassing vinden.

17. In artikel 12 van bijlage 2 a en 2 c schrappen men op de tweede lijn het woord "en".

Bijlage 3

Deze bijlage bevat het model van het in bepaalde gevallen bij de vergunningsaanvraag te voegen milieueffectrapport.

1. Men schrijve : "Dit rapport dient overeenkomstig artikel 7, § 6, van het decreet ... die in de lijst bepaald in artikel 54 van het besluit ... zijn vermeld".

2. In het tweede vak is blijkens de verstrekte uitleg alleen de verzending van een afschrift tot kennisgeving aan de bestendige deputatie voorgeschreven, aangezien in de praktijk alleen voor inrichtingen van de eerste klasse een MER opgelegd wordt.

3. Het opschrift van rubriek A.2. zou beter luiden : "RECHTSPERSONEN". Zie de 3e opmerking bij bijlage 1.

4. In vak B wordt de vermelding van de "eventuele werkgever" van de betrokken deskundige opgelegd.

De vereiste die werkgever te doen kennen wordt verklaard door het feit dat als "erkende deskundige" ook een rechtspersoon kan worden beschouwd op voorwaarde dat die erkende deskundigen in dienst heeft (artikel 9, § 4, 2., van het ontwerp). Daaruit volgt dat een dergelijke "deskundige" uiteraard moet gerekend worden bij de in B.2. bedoelde deskundigen. A contrario volgt dat B.1. maar zin heeft indien daarmee bedoeld zijn niet-erkende deskundigen.

.../...

B.1. zou dus beter geformuleerd worden als "niet-erkende deskundigen aangewezen door de aanvrager".

5. Rubriek C. is letterlijk overgeschreven van artikel 7, § 4, van het decreet.

6. Met het oog op de overeenstemming met artikel 7, § 5, van het decreet dient het opschrift van rubriek D. te luiden : "Informatie ter beschikking gesteld door de Vlaamse Executieve (artikel 7, § 5, van het decreet van 28 juni 1985)".

Zie in dezelfde zin de opmerking bij artikel 10, § 2, van het ontwerp.

Bijlage 4

Deze bijlage bevat het model van het in bepaalde gevallen bij de vergunningsaanvraag te voegen veiligheidsrapport.

Alle opmerkingen geformuleerd met betrekking tot bijlage 3 gelden ook voor bijlage 4, met dien verstande dat rubriek C. een letterlijke overschrijving van artikel 7, § 4, van het decreet is.

Bijlage 5

Deze bijlage bevat respectievelijk de bij artikel 48, § 1, 1°, d), en § 2, 1°, c), van het ontwerp bedoel-

.../...

de modellen van de processen-verbaal van bemonstering en/of controle van de lozingen van afvalwater en van de luchtverontreiniging.

1. Uit artikel 48, § 1, 1°, b), 1°, volgt dat, wanneer bij lozing van afvalwater in een gewoon oppervlaktewater ook monsters genomen worden van het ontvangende oppervlaktewater, er zowel een monster stroomopwaarts als stroomafwaarts van de lozing moet genomen worden.

Rubriek 1.A. van bijlage 5 a is op dat vlak onduidelijk. Zij zou beter als volgt worden gesteld :

"1. MONSTERNEMING

A. CONTROLE ...

Ik heb om ... geloosde water ...

(1) In het geval dat het gewoon oppervlaktewater wordt gebruikt :

Ik heb bovendien ... stroomopwaarts ...

Daarenboven heb ik ... stroomafwaarts ...".

2. Rubriek III van bijlage 5 a heeft betrekking op het 2° van artikel 48, § 1, van het ontwerp, waarin wordt bepaald dat bedoelde toestellen moeten goedgekeurd zijn ofwel door het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie ofwel door de bevoegde waterzuiveringsmaatschappij.

Om conform de in dat 2° gebruikte terminologie te blijven, schrijve men :

.../...

"III. Controle door middel van toestellen goedgekeurd ...".

Verder schrijve men dan ook nog in deze rubriek :

- "a) door de bevoegde waterzuiveringsmaatschappij
- b) door het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie".

De litterae c) en d) dienen geschrapt, ofwel dient artikel 48, § 1, 2°, b), te worden aangepast.

3. In dezelfde zin als uiteengezet sub 2. hierboven schrijve men in bijlage 5 b, gelet op artikel 48, § 2, 2°, b) : "III. Controle door middel van toestellen goedgekeurd ...".

Men schrappe de c en d daar die mogelijkheden niet voorzien worden door voormeld artikel, tenzij men dat artikel zou wijzigen.

4. In de bijlage aan bijlage 5 b schrijve men : "Kolom nr. 1 de nummers van de monsterrecipiënten die hetzelfde monster inhouden moeten op elkaar volgen".

Algemene opmerking met betrekking tot de bijlagen

Ze dienen aangevuld met de formule :

"Gezien om te worden gevoegd bij het besluit ..." en ondertekend door de overheden die het ontwerp ondertekenen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	P. VERMEULEN,	eerste voorzitter,
	J. NIMMEGEERS,	staatsraden,
	W. DEROOVER,	
	J. GIJSSELS,	assessoren van de
	J. HERBOTS,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H.
R. STEVENS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

P. VERMEULEN.